

stadsmonitor gemeente groningen 2009

stadsmonitor gemeente groningen 2009

stadsmonitor gemeente groningen 2009

stad.

en stad met meer werk en minder werkloosheid een stad met een uitstekend vestigingsklima
aat een stad die schoon, heel en veilig is een stad met een voortreffelijk woonklimaat een stad
die zich duurzaam ontwikkelt een stad waarin iedereen meedoet een gezonde stad een stad die
bruist op cultureel en sportief gebied een stad waarin iedereen geïntegreerd is een stadhuis in
het hart van de stad een stad met meer werk en minder werkloosheid een stad met een uits
tekend vestigingsklimaat een stad die schoon, heel en veilig is een stad met een voortreffelijk
woonklimaat een stad die zich duurzaam ontwikkelt een stad waarin iedereen meedoet een
gezonde stad een stad die bruist op cultureel en sportief gebied een stad waarin iedereen geï
ntegreerd is een stadhuis in het hart van de stad een stad met meer werk en minder werkloos
heid een stad met een uitstekend vestigingsklimaat een stad die schoon, heel en veilig is een
stad met een voortreffelijk woonklimaat een stad die zich duurzaam ontwikkelt een stad waarin
iedereen meedoet een gezonde stad een stad die bruist op cultureel en sportief gebied een stad
waarin iedereen geïntegreerd is een stadhuis in het hart van de stad een stad met meer werk en
minder werkloosheid een stad met een uitstekend vestigingsklimaat een stad die schoon, heel
en veilig is een stad met een voortreffelijk woonklimaat een stad die zich duurzaam ontwikkelt
een stad waarin iedereen meedoet een gezonde stad een stad die bruist op cultureel en sportief
gebied een stad waarin iedereen geïntegreerd is een stadhuis in het hart van de stad een stad
met meer werk en minder werkloosheid een stad met een uitstekend vestigingsklimaat een

stad die schoon, heel en veilig is een stad met een voortreffelijk woonklimaat een stad die zich
duurzaam ontwikkelt een stad waarin iedereen meedoet een gezonde stad een stad die bruist
op cultureel en sportief gebied een stad waarin iedereen geïntegreerd is een stadhuis in het
hart van de stad een stad met meer werk en minder werkloosheid een stad met een uitstekend
vestigingsklimaat een stad die schoon, heel en veilig is een stad met een voortreffelijk woonk
limaat een stad die zich duurzaam ontwikkelt een stad waarin iedereen meedoet een gezond
stad een stad die bruist op cultureel en sportief gebied een stad waarin iedereen geïntegreer
d is een stadhuis in het hart van de stad een stad met meer werk en minder werkloosheid ee
n stad met een uitstekend vestigingsklimaat een stad die schoon, heel en veilig is een stad me
t een voortreffelijk woonklimaat een stad die zich duurzaam ontwikkelt een stad waarin iede
re meedoet een gezonde stad een stad die bruist op cultureel en sportief gebied een stad waar
in iedereen geïntegreerd is een stadhuis in het hart van de stad een stad met meer werk en mi
n der werkloosheid een stad met een uitstekend vestigingsklimaat een stad die schoon, heel e
n veilig is een stad met een voortreffelijk woonklimaat een stad die zich duurzaam ontwikkelt ee
n stad waarin iedereen meedoet een gezonde stad een stad die bruist op cultureel en sportief
gebied een stad waarin iedereen geïntegreerd is een stadhuis in het hart van de stad een sta
d met meer werk en minder werkloosheid een stad met een uitstekend vestigingsklimaat ee
n stad die schoon, heel en veilig is een stad met een voortreffelijk woonklimaat een stad die zich

gemeente groningen, mei 2008

De stadsmonitor 2009 is een coproductie van Bestuursdienst en DIA (Bureau Onderzoek en Statistiek) met medewerking van de HVD, Milieudienst, OCSW, RO/EZ en SOZAWE.

bronnen:

Bureau Onderzoek gemeente Groningen, Bestuursdienst, CBS, COP, DIA, Telan, Ecorys, Essent, Goudappel Coffeng, Hanzehogeschool, HBO Raad, HVD, Kunstencentrum, Lefier, Lisa, Meldpunt Overlast, Marketing Groningen, Milieudienst, Nijestee, OCSW, Openbare bibliotheek, Opvanginstellingen, OV-bureau, Provincie Groningen, Regiopolitie Groningen, RO/EZ, Rijksuniversiteit Groningen, Rijkswaterstaat, SOZAWE, Sportclubs, Stedelijke Muziekschool, Theaters, UWV WERKbedrijf, VNN, VSNU, Woningnet, Zwembaden.

inleiding

In het Engels is er een befaamd gezegde 'there is an elephant in the room'. Dit wordt vaak gebezigd wanneer er iets groots op ons afkomt wat nog niet wordt onderkend.

Zo is het ook wanneer we met de blik van 2009 naar de trends in de Stad van 2008 kijken. De (voor-) tekenen van de recessie waren er, en dat gold zeker voor het najaar 2008. Maar in zijn algemeenheid was dit, vooral in sociaaleconomisch opzicht, bepaald niet aan de cijfers af te lezen.

Sterker nog, 2008 kan gelden als een uitermate florissant jaar voor de Stad. Vrijwel op alle bijgehouden punten waren de trends positief te noemen. De werkloosheid daalde zo fors dat we 'inhaalden' op het landelijke gemiddelde. Vooral de jeugdwerkloosheid is uniek vergeleken met andere grote steden. De woningbouw was het omvangrijkst sinds jaren en het inwoneraantal steeg navenant richting de 185.000.

(Drugs-)overlast, misdrijven en vernielingen namen af. Stadgers pakten vaker de fiets en jonge Stadgers namen weer vaker een abonnement op de bibliotheek. Het areaal aan

ecologisch beheerde bermen is fors gegroeid. En de Stadgers zijn behoorlijk positief over het onderhoud van de Stad en de kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening.

Er zijn over 2008 ook wat sombere berichten te melden: de sociale samenhang nam af en de eenzaamheid in de Stad is toegenomen. Het aantal woninginbraken nam in 2008 weer toe. Zonder aan deze punten iets af te willen doen, stond Groningen er in 2008 'beter voor' dan in de voorafgaande jaren.

In de Stadmonitor 2008 vallen deze trends terug te lezen. We hebben bij de tien stadsvisiedoelen op een beknopte manier de trends inzichtelijk proberen te maken. Zo veel mogelijk eindigen die in een (beleids-) matige conclusie.

Over de 'olifant in de kamer' oftewel de effecten van de recessie zegt deze Stadsmonitor weinig. De Stadsmonitor 2010 zal inzichtelijk maken welke voetafdruk die in Groningen heeft achtergelaten....

inhoudsopgave

doel 1	een stad met meer werk en minder werkloosheid	7
doel 2	een stad met een uitstekend vestigingsklimaat	19
doel 3	een stad die schoon, heel en veilig is	37
doel 4	een stad met een voortreffelijk woonklimaat	57
doel 5	een stad die zich duurzaam ontwikkelt	69
doel 6	een stad waarin iedereen meedoet	81
doel 7	een gezonde stad	97
doel 8	een stad die bruist op cultureel en sportief gebied	111
doel 9	een stad waarin iedereen geïntegreerd is	121
doel 10	een stadhuis in het hart van de stad	131
wijkvernieuwing		143
hoofdpijnen		161

doel 1

een stad met meer werk en minder werkloosheid

doel 1

Het jaar 2008 kan gelden als een uitermate florissant jaar voor de werkgelegenheid in de Stad, op alle onderdelen is er sprake van groei en bloei.

werkgelegenheid groeit in 2008

De werkgelegenheid is in de gemeente Groningen gegroeid naar 132.373 arbeidsplaatsen per 1 april 2008. Dit is een toename van 3,4%. Dit is voorbij de in 2008 geformuleerd ambitie van 129.000. Tussen april 2007 en april 2008 is de werkgelegenheid in de stad procentueel sneller gegroeid dan het landelijke gemiddelde.

werkzoekenden een inhaalslag gemaakt

Het aantal niet werkende werkzoekenden is het afgelopen jaar opnieuw gedaald. Onze ambitie is dat er in 2010 minder dan 8.500 werkzoekenden zijn in de stad. Op dit moment zitten we daar onder met 8430 en begin 2009 op 7717. Uit de grafiek kan worden afgelezen dat ten opzichte van het jaar 1999 het aantal nww-ers in de stad Groningen sneller is afgenomen dan het landelijke gemiddelde. Hiermee heeft

Groningen sinds 1999 een forse inhaalslag gemaakt.

aantal bijstandsgerechtigden behoorlijk gedaald

Het aantal mensen met een uitkering is in 2008 met ongeveer 500 afgenomen. Eind 2008 waren er 7.294 mensen die een uitkering ontvingen. Eind 2007 waren dat er nog 7790. Deze daling is iets sterker dan de landelijke daling.

De afname van het aantal bijstandsgerechtigden is niet zo sterk als de afname in het aantal werkzoekenden. Een verklaring hiervoor is dat een deel van de bijstandsgerechtigden lastig te bemiddelen is voor de arbeidsmarkt en een deel niet arbeidsplichtig en dus ook niet werkzoekend.

Deze mensen begeleiden we via participatietrajecten om hen te stimuleren wel actief te worden in de samenleving.

jeugdwerkloosheid scherp gedaald

Sinds 2004 vinden steeds meer werkloze jongeren een baan. De grafiek laat zien dat de aanpak resulteert in een spectaculaire daling van de werkloosheid onder jongeren sinds 2004.

vacatures stijging over de gehele linie

We zien een duidelijke stijging over de hele linie in het aantal vacatures ten opzichte van 2006. Vooral binnen de industrie en bouw stonden vacatures langer dan 3 maanden open. In alle sectoren is het aantal vacatures toegenomen.

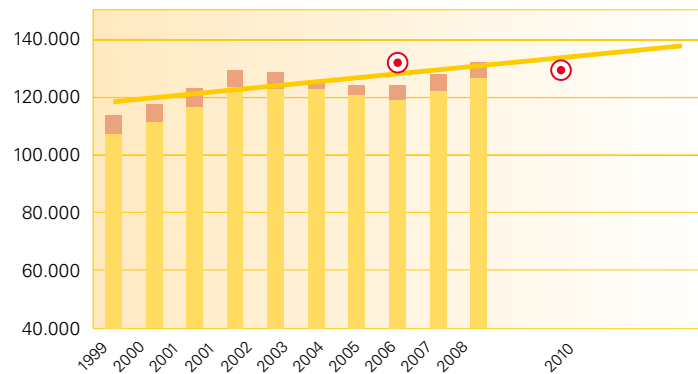
conclusie: uitbreiding aanpak

We hebben als gemeente beperkt invloed op de economische conjunctuur in de Stad. Daar waar wel zaken binnen ons vermogen liggen, bijvoorbeeld mensen vanuit een uitkering aan een baan zien te krijgen, kunnen we goede resultaten laten zien. We zien daarin een bevestiging van onze aanpak en we hebben deze inmiddels uitgebreid naar alle nieuwe instromers. Ook bestaande uitkeringsgerechtigden kunnen gebruik maken van deze aanpak via Diagnose@work.

In het jaar 2008 is het aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen gestegen naar ongeveer 132.000. Daarmee lijkt de nieuwe ambitie al weer achterhaald. In het najaar van 2008 heeft zich echter wereldwijd de kredietcrisis gemanifesteerd. We verwachten dat dit de komende jaren gevolgen zal hebben voor de werkgelegenheid en het aantal werkzoekenden. Daarom laten we de ambitie van 129.000 arbeidsplaatsen in 2010 voorlopig staan.

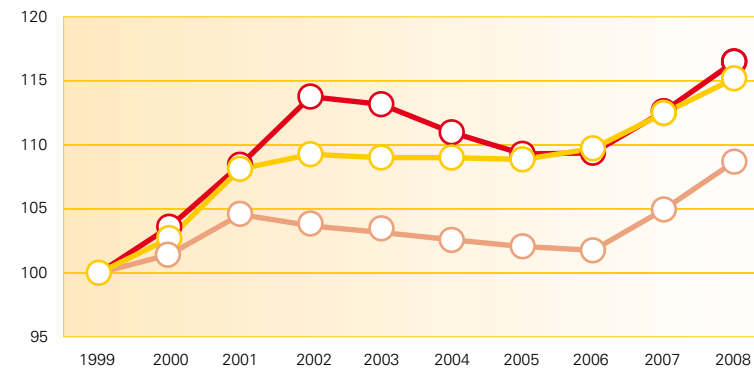
De ontwikkeling van het aantal arbeidsplaatsen

■ uitzendkrachten
■ vaste arbeidsplaatsen
○ ambitie
— trend (totaal)

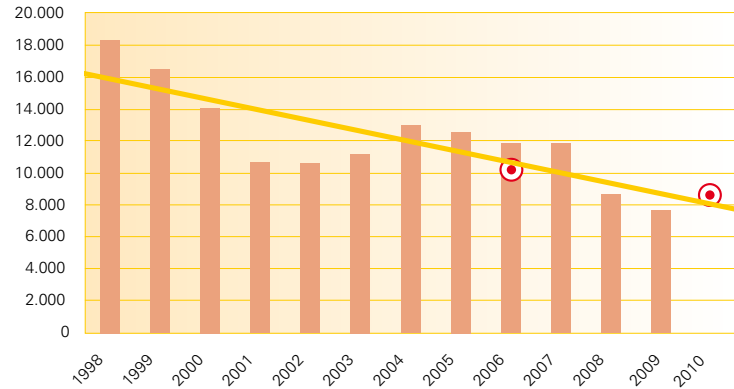
Ontwikkeling van het aantal arbeidsplaatsen in het land, de regio en de gemeente Groningen

aantal arbeidsplaatsen (index 1999 = 100)

○ gemeente groningen
○ nederland
○ regio

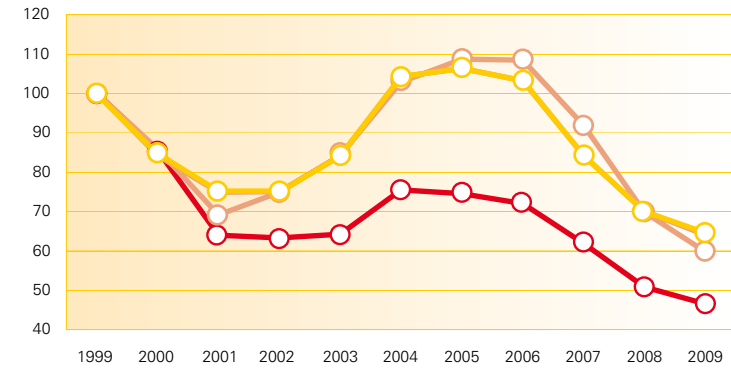
De ontwikkeling van het aantal niet werkende werkzoekenden

■ totaal
○ ambitie
— trend

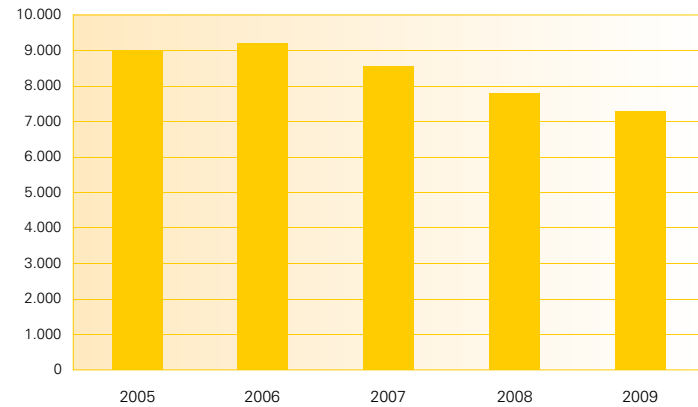
Ontwikkeling van het aantal NWW'ers in het land, de regio en de gemeente Groningen

aantal NWW'ers (index 1999 = 100)

○ gemeente groningen
○ regio
○ nederland

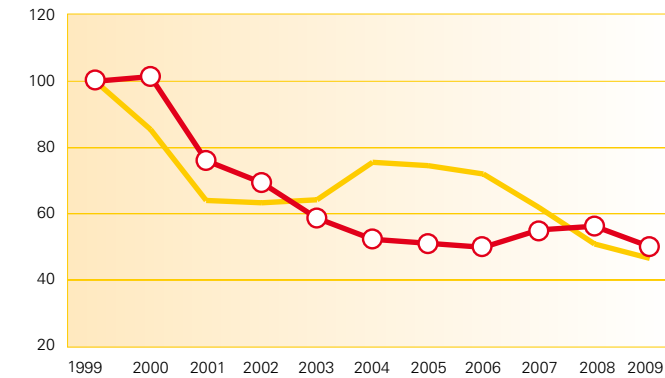
Het aantal huishoudens met een WWB uitkering per 1 januari

■ het totale aantal huishoudens met een wbb uitkering

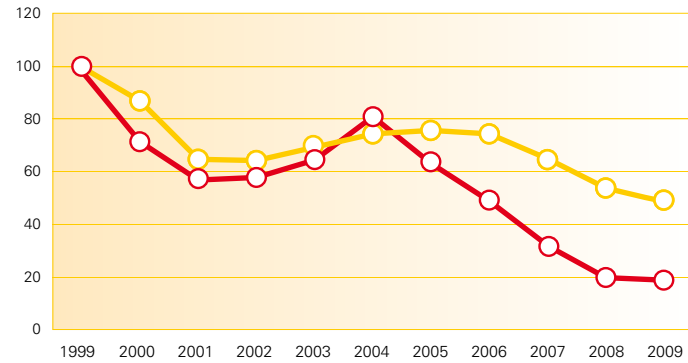
Ontwikkeling van het aantal langdurig werklozen

aantal NWW-ers (index 1999 = 100)

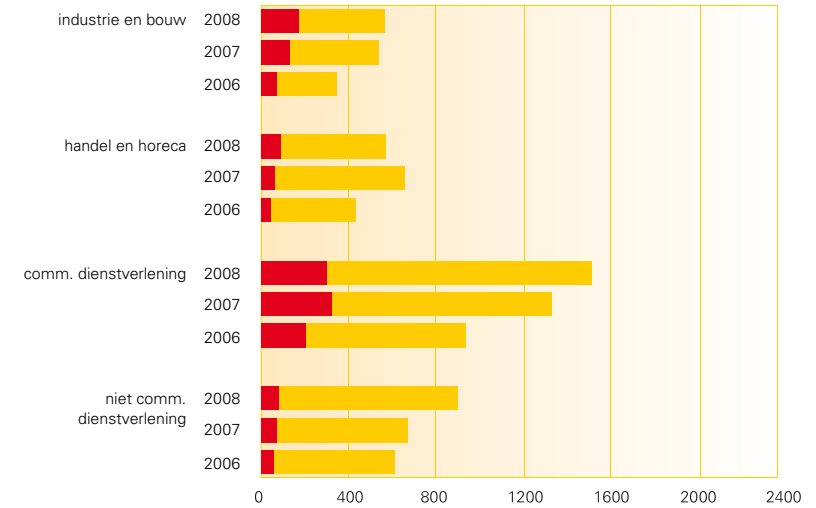
● > 3 jaar (3.132)
— totaal nww'ers (7.717)

De werkloosheid onder jongeren t/m 22 jaar

○ index > 22 jr (7.439)
 ○ index jeugd (278)

Het aantal vacatures per 1 april

■ > 3 maanden open
 ■ < dan drie maanden open

doel 2

een stad met
een uitstekend
vestigingsklimaat

doel 2

de economie in de Stad is in 2008 versterkt. Dit zien we vooral terug in stijgende werkgelegenheidscijfers. In 2008 zat de grootste groei vooral in de traditionele sectoren van de Stad. Op een aantal punten zoals de omzetcijfers in de binnenstad en het OV gebruik was er in 2008 sprake van een negatieve teneur.

groei in de speerpuntsectoren, dip in de ICT

De werkgelegenheidsgroei in de speerpuntsectoren was minder sterk dan in de andere sectoren met een gemiddelde toename van 2,6%. De werkgelegenheids-groei in Groningen was 3.4% in 2008. Het gemiddelde wordt vooral naar beneden gehaald door de ICT sector (-4,5%). De werkgelegenheid in de ICT sector laat, na een forse groei in de voorgaande twee jaren, in 2008 een afname zien.

De afname zit echter alleen in de callcenter branche. Daar is vaak sprake van een sterke fluctuatie in de personeelsvraag. Andere delen van de ICT sector laten juist een groei zien in werkgelegenheid, maar het totaal wordt door de callcenter branche

naar beneden gehaald. De ontwikkelingen bij de andere speerpuntsectoren: life sciences +3,4%, toerisme/leisure +6.6%, energie en milieu +3% en de creatieve sector + 4,5%.

grootste groeiers

De drie clusters met de meeste werkgelegenheid zijn de zakelijke dienstverlening, gezondheidszorg en welzijn en handel. De tabel laat deze voor de Stad beduidendste sectoren de grootste groei zien.

uitgegeven hectaren bedrijventerrein beperkt

In 2008 is 4 hectare nieuw terrein uitgegeven. Eind 2008 is de verkoop van bedrijventerrein Westpoort gestart.

omzetcijfers afgenomen

De totale omzet per m² vvo is afgenomen van 19.300 naar 18.600 in 2008. De totale omzet in de binnenstad is afgenomen van 967 miljoen naar 954 miljoen euro. Dit is een daling van 13 mln euro als gevolg van een afname in het aantal bezoekers aan de binnenstad. Het aantal binnenstadbezoekers is gedaald van 31 miljoen in 2007 naar 30 miljoen in 2008. De gemiddelde bestedingen per bezoeker is wel toegenomen van 31 naar 32 euro.

aantal eerstejaars neemt toe

Het aantal eerstejaars RUG/Hanze laat sinds 2005 een scherp stijgende lijn zien en dat is ook in 2008 het geval geweest.

fietsgebruik in zeven jaar tijd met 25% toegenomen

Voor het (brom)fietsverkeer valt sinds 2001 een gestage groei te constateren, met een kleine terugval in 2007. In 2008 is het (brom)fietsgebruik in de Stad (c.q. binnenstad en de oude wijken) met zo'n 25% gestegen ten opzichte van 2001. Ondanks een toenemend autobezit is het autoverkeer in de Stad de laatste jaren vrij

stabiel gebleven; er valt zelfs een dalende tendens waar te nemen. Overigens zijn er tot dusverre geen gegevens beschikbaar van het auto- en fietsgebruik in 2008 voor wat betreft in- en uitgaande verkeer richting Stad (inclusief Haren). Hierin is het aantal auto's de afgelopen jaren toegenomen.

OV gebruik stijging City Bus, daling OV

Bij het gebruik van het openbaar vervoer valt de afgelopen jaren een stijgende lijn waar te nemen. Het aantal Citybusreizigers is behoorlijk gestegen met 58% ten opzichte van 2003. Deze grote stijging valt onder andere te verklaren doordat de P+R-terreinen Haren en Europapark zijn geopend. Verder is er in 2008 sprake van een opvallende daling in het OV gebruik. Uit de voorlopige cijfers kan de conclusie getrokken worden, dat het effect van de stakingen beperkt is. In de stakingsmaanden zijn minder reizen gemaakt en minder opbrengsten behaald. Dit is opgevangen in andere maanden, waarin meer gereisd werd. Over geheel 2008 is het aantal reizigers licht gedaald, daarentegen is het aantal reizigerskilometers gestegen. Dit effect komt voort uit de toename van

© Locatie: Herestraat

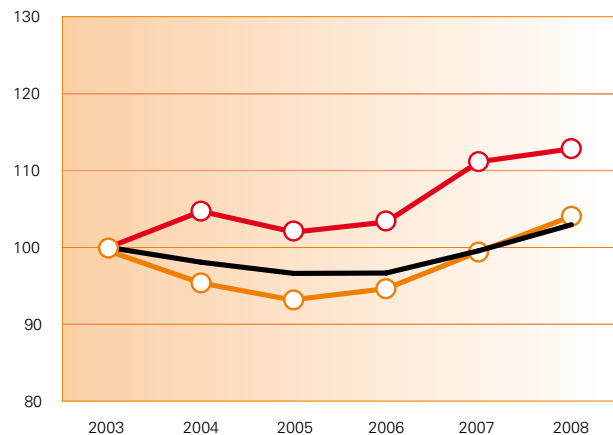
het aantal reizigers op de Qliners, die over lange afstanden reizen.

conclusie

De werkgelegenheidscijfers laten over 2008 een positief beeld zien met een groei van maar liefst 3,4%. Niet alle speerpuntsectoren zijn even snel gegroeid. De ICT sector laat over 2008 een afname zien in werkgelegenheid. Als algemene opmerking moet worden meegegeven dat de werkgelegenheidscijfers als peildatum 1 april 2008 hebben en dat de gevolgen van de kredietcrisis nog niet in de cijfers zijn terug te zien.

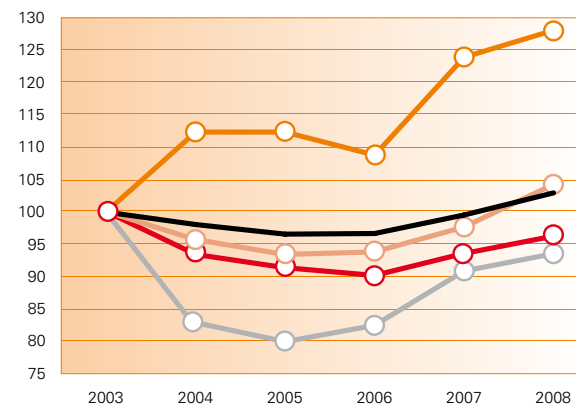
De werkgelegenheid in de kansrijke clusters en de creatieve sector

index, 2003 = 100

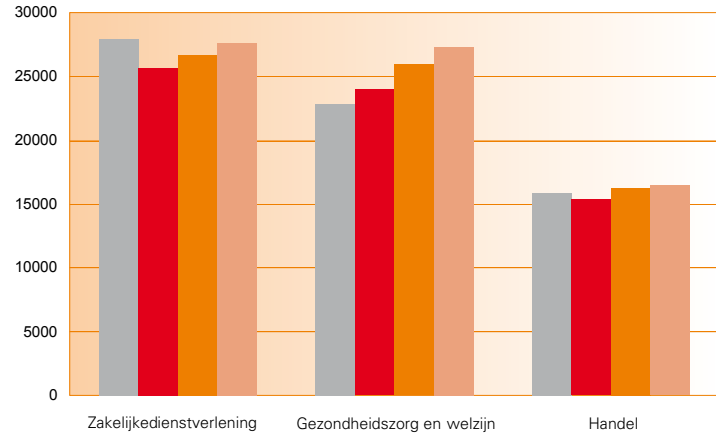
○ kansrijke clusters (23.772) **—** totaal (132.373)
○ creatieve sector (4.081)

De werkgelegenheid in de kansrijke clusters uitgesplitst

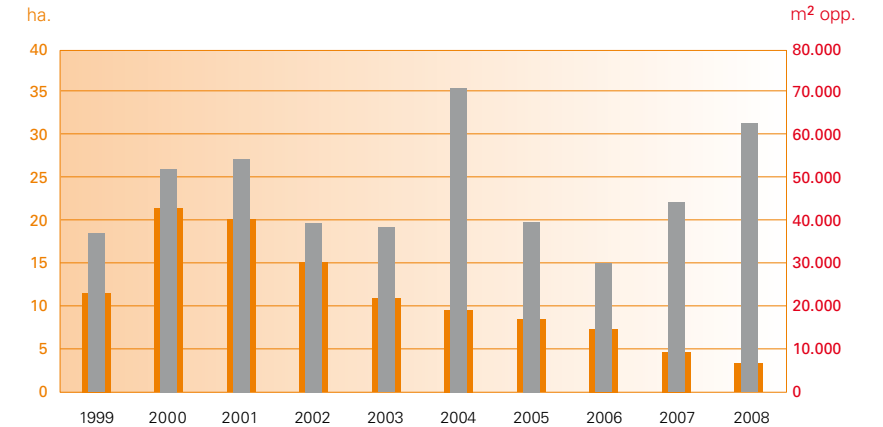
○ ict (10.241) ○ leisure (8.886) **—** totaal (132.373)
○ life sciences (2.478) ○ energie en milieu (2.167)

Werkzame personen in clusters met veel werkgelegenheid, de top 3

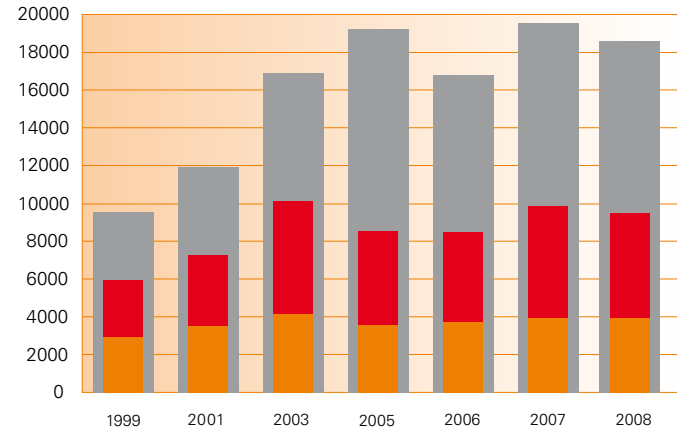
■ 2003 ■ 2006 ■ 2007 ■ 2008

Aantal nieuw uitgegeven hectaren bedrijventerrein en opname kantoren (m²)

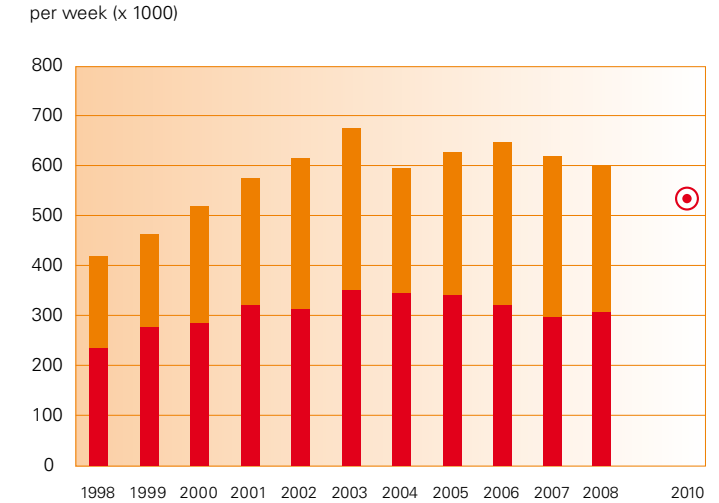
■ aantal uitgegeven hectaren
■ opname kantoren (m²)

De omzetcijfers van de binnenstad en het aandeel van buiten de gemeente daarin

- omzet dagelijkse goederen per m² vvo (vloerproductiviteit)
- omzet niet-dagelijkse goederen per m² vvo door bezoekers van buiten de gemeente
- omzet niet-dagelijkse goederen per m² vvo door bezoekers uit de gemeente

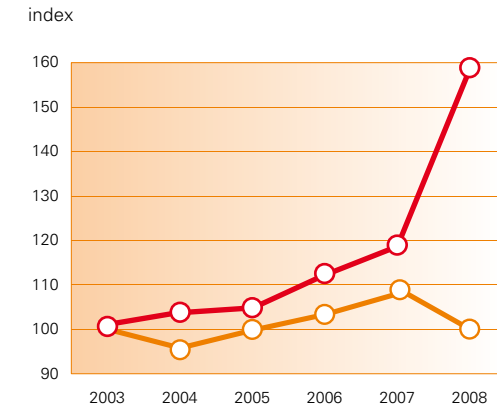
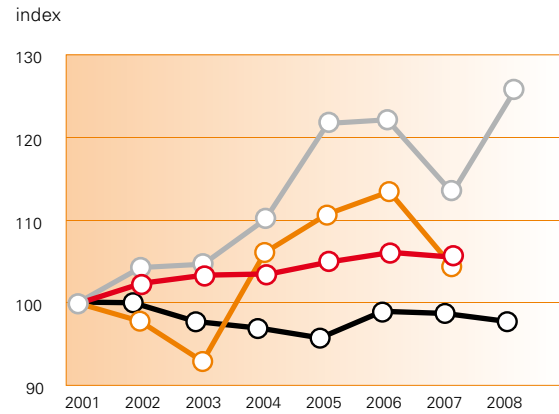
Het aantal binnenstadsbezoekers

- vanuit buiten de gemeente
- vanuit de gemeente groningen
- ⊙ ambitie

Ontwikkeling van de hoeveelheid auto's en (brom)fietsverkeer in de stad

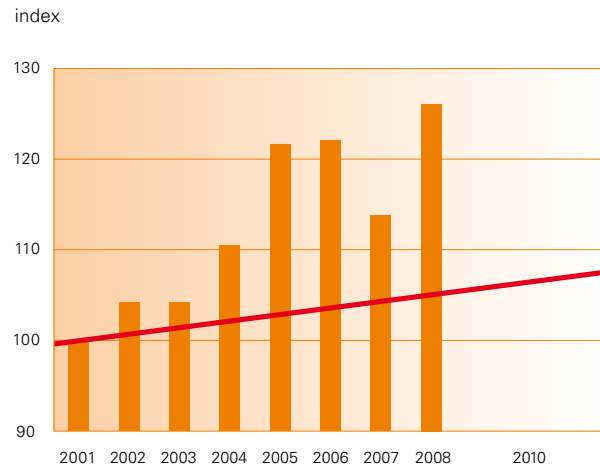
Ontwikkeling van het OV gebruik in de stad

○ autoverkeer agglomeratiecordon ○ autoverkeer binnencordon
○ (brom)fietsverkeer agglomeratiecordon ○ (brom)fietsverkeer binnencordon

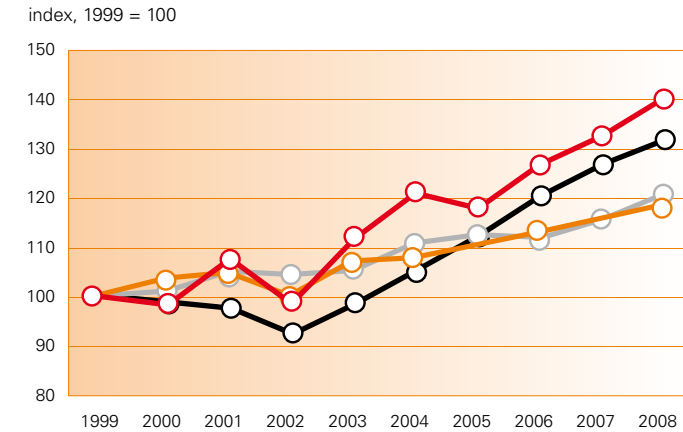
○ busreizigers citybus
○ busreizigers ov in de stad

De omvang van het gebruik van de fiets in de stad in relatie tot de bevolkingsontwikkeling

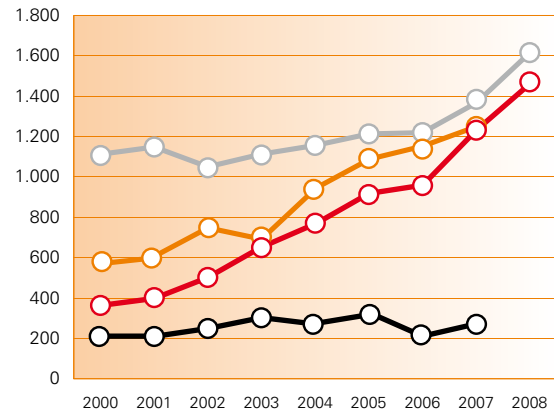
index linear (bevolking)

Het aantal eerstejaars, RUG en HG vergeleken met Nederland

1* jaars rug 1* jaars hbo
1* jaars hg 1* jaars wo

Aantal buitenlandse studenten bij de RUG en de HHG

reguliere studenten rug

reguliere studenten hg

gaststudenten hg

gast / beurspromovendi rug

doel 3 een stad die schoon, heel en veilig is

doel 3

We willen een goede leefkwaliteit in onze stad. We meten onze prestaties in het onderhoud op een aantal manieren: met de jaarlijkse inspecties door deskundigen, met jaarlijkse cijfers van burgers (borgschouw) en tweejaarlijks met de leefbaarheidsenquête.

stadgers redelijk tevreden

Uit de borgschouw van 2008 blijkt dat de totaalscore met 89 procent gelijk is gebleven aan die van vorig jaar. Ons streven is dat we voor 90 procent aan de norm voldoen. Voor alle onderdelen geldt dat de scores in de buurt zitten van dit streven. Voor het straatmeubilair zitten we net boven het doel, terwijl de norm bij groen, verharding en schoon net niet gehaald wordt. Bij "heel" scoren de oevers met 82 procent het verst onder het doel. Ook uit de technische inspecties blijkt de kwaliteit van vooral de zware oeverbeschermingen en een aantal bruggenhoofden onvoldoende te zijn. De zware oeverbeschermingen en de landhoofden van de A-brug worden momenteel gefaseerd aangepakt.

Bij "schoon" ligt het onkruidbeheer met een score van 74 procent het verst beneden het doel. We gaan daarom in 2009 een evaluatie van het onkruidbeheer in de afgelopen jaren uitvoeren. In het algemeen zien we dat de stad steeds intensiever ingericht en gebruikt wordt. Vaak zorgt dit voor meer vervuiling en wordt het schoonmaken lastiger.

'nuvere' binnenstad

De binnenstad beschouwen we als het visitekaartje van de stad en daaraan geven we ook in het onderhoud bijzondere aandacht. Dagelijks zorgt het huiskamerteam voor een constant schone binnenstad en storingen worden met voorrang verholpen. De 'rapportcijfers' op punten van sfeer en

veiligheid laten de afgelopen tien jaar een constant stijgende lijn zien.

tevredenheid over onderhoud

De resultaten uit de leefbaarheidsmonitor 2008 ondersteunen bovengeschetst beeld. De tevredenheid over het onderhoud varieert tussen de 84 procent voor wegen, 85 procent voor fietspaden, 66 procent voor trottoirs, 82 procent voor het schoon zijn van de straten en 81 procent voor groenvoorzieningen en bomen. Terwijl de totaalscore in de borgschouw vrijwel gelijk is gebleven, toont de leefbaarheidsmonitor op deze onderdelen een verbetering tussen de 1 en 4 procent ten opzichte van 2006.

toename verloedering

De mate van verloedering komt wat minder gunstig uit de monitor dan in 2006. Groningen scoort op het onderwerp verloedering nog wel duidelijk gunstiger dan het laatst bekende gemiddelde (2006/ 2007) van steden met een vergelijkbare grootte.

conclusie: blijvende inspanning

We blijven onze inspanningen op gebied van schoon, heel en veilig op een constant

hoog niveau houden.

Er is sprake van wederkerigheid. Wij blijven ons inspannen maar verlangen ook een inzet van de Stadler zelf. In het dagelijkse beheer neemt de actie Schoon Heel Veilig (SHV) een belangrijke plaats in. Hierin richten we ons vooral op verbetering van de leefbaarheid door innovatie, samenwerking en participatie. Naast de vele projecten op buurtniveau is de stedelijke voorjaarsactie "LenteKriebels", met in 2008 ruim 80 bewoners(groepen), hiervan een mooi voorbeeld. Stadlers nemen hier zelf initiatief bij het schoon en leefbaar houden van hun leefomgeving.

veilig

In 2008 scoort Groningen door de bank genomen goed op het gebied van veiligheid.

onveiligheidsgevoel stabiel

Uit de leefbaarheidsmonitor blijkt dat 15% van de bevolking zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt. In 2006 voelde hetzelfde percentage van de bevolking zich wel eens onveilig. Onze inzet zal zijn om dit niveau de komende jaren te handhaven.

Het ambitieniveau van maximaal 20% wordt hiermee naar alle waarschijnlijkheid ruimschoots gehaald.

geweldsmisdrijven daalt

Het aantal geweldsmisdrijven is gedaald. Hierdoor lijkt 2007 daadwerkelijk een piekjaar te zijn geweest. Hoewel het niveau van 2006 nog niet weer helemaal bereikt is, zijn we weer op de goede weg. We blijven er aan werken om de trend om te buigen, en proberen in ieder geval dichterbij ons ambitieniveau te komen.

forse toename woninginbraken

In 2007 was een stabilisatie te zien in het aantal woninginbraken. In de jaren ervoor was er sprake van een spectaculaire daling. Helaas is in 2008 het aantal woninginbraken fors toegenomen. Hoewel het aantal woninginbraken niet boven het ambitieniveau uitschiet, is een steviger inzet nodig om het aantal woninginbraken weer terug te brengen naar het niveau van 2007.

vernielingen nemen af

Het aantal vernielingen is in 2008 weer

iets afgenomen. Wij zijn echter nog niet weer terug op het niveau van 2005. In een aantal wijken is het aantal vernielingen fors verminderd. Een onrustige jaarwisseling heeft echter substantieel bijgedragen aan het aantal aangiften.

meldingen drugsoverlast historisch laag

De onverminderde inzet van de politie en de andere ketenpartners lijkt zijn vruchten af te werpen als het gaat om het bestrijden van drugsoverlast. Het aantal meldingen van drugsoverlast is de afgelopen jaren nog niet zo laag geweest. Wel zijn wij er ons van bewust dat de overlast in bepaalde wijken hoger is dan dit gemiddelde doet vermoeden. Wij zullen het bestaande beleid daarom continueren en in bepaalde gebieden zelfs intensiveren.

behoorlijke afname jeugdcriminaliteit

Het aantal jeugdige verdachten in de leeftijdscategorie 12 t/m 17 jaar is in 2008 fors gedaald. We zitten nu zelfs onder ons ambitieniveau. De afgelopen jaren is fors geïnvesteerd in jeugd- en jongerenwerk. Daarnaast is een specifieke intensieve aanpak ontwikkeld om de jeugdcriminali-

teit tegen te gaan. Omdat de jeugdcriminaliteit per wijk nogal kan verschillen, zal deze aanpak ook in andere wijken worden ingezet. Deze aanpak is in Corpus den Hoorn al zeer succesvol gebleken. Ook hier laten de cijfers een minder sterke daling zien dan de objectieve cijfers doen vermoeden. Het percentage van de bevolking dat vindt dat overlast door jongeren veel voorkomt, is gedaald van 11% in 2006 naar 10% in 2008.

conclusie: op enkele punten verscherpte inzet

Hoewel de toename van het aantal inbraken zorgelijk is, is 2008 toch een goed jaar te noemen. Het aantal geweldsmisdrijven is gedaald en de drugsoverlast en de overlast van groepen jongeren is afgenomen. Het aantal jeugdige verdachten is zelfs spectaculair gedaald.

De onveiligheidsgevoelens zijn gelijk gebleven aan die van vorig jaar. Dit geeft aan dat, hoewel de objectieve cijfers verbeterd zijn, dit niet meteen betekent dat inwoners zich ook veiliger voelen. In ons beleid zullen we hier ook rekening mee moeten houden.

Onze inzet zal er vooral op gericht zijn om

onze successen vast te houden en onze zwakke plekken te verstevigen. Om het aantal inbraken af te laten nemen hebben we opdracht gegeven inbraakpreventieadviezen te geven en laten we bij risico groepen anti-inbraakstrips op de deuren bevestigen. In buurten waarin (drugs)overlast erger is dan het stedelijk gemiddelde, zal ingezet worden op een persoonsgerichte ketenaanpak van de overlastgevers. In 2009 zal daarnaast een onderzoek uitgevoerd worden naar de aanpak van geweldsincidenten in de binnenstad. Op deze manier hopen we inzichtelijk te krijgen wat politie, justitie en de gemeente nog meer kunnen doen om het aantal geweldsincidenten terug te dringen.

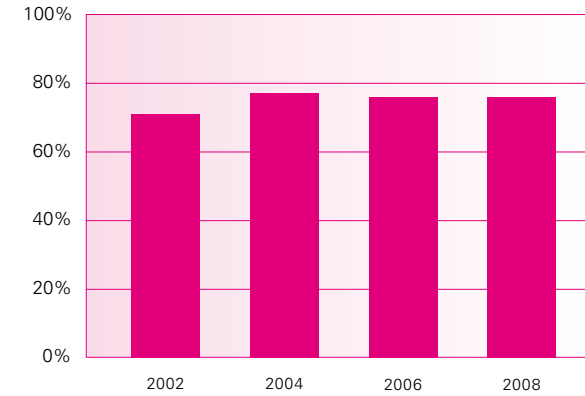

Schoon: het percentage Milieudienst waarnemingen dat voldoet aan de norm

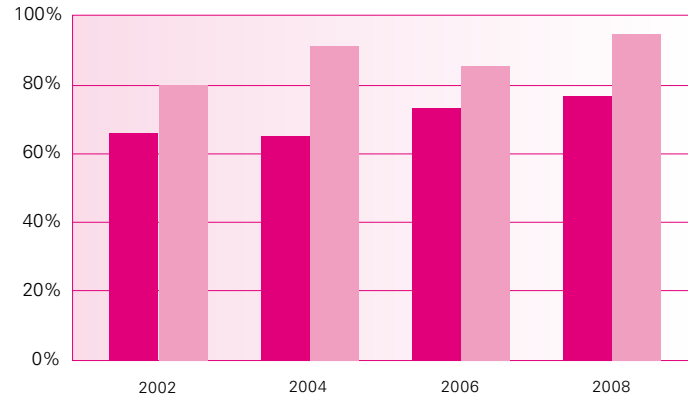
■ onkruid in verhardingen woonwijken
 ■ zwervvuil in het groen woonwijken
■ zwervvuil op verhardingen woonwijken

Schoonhouden van de stad: het percentage van de bevolking dat tevreden is volgens de L & V enquête

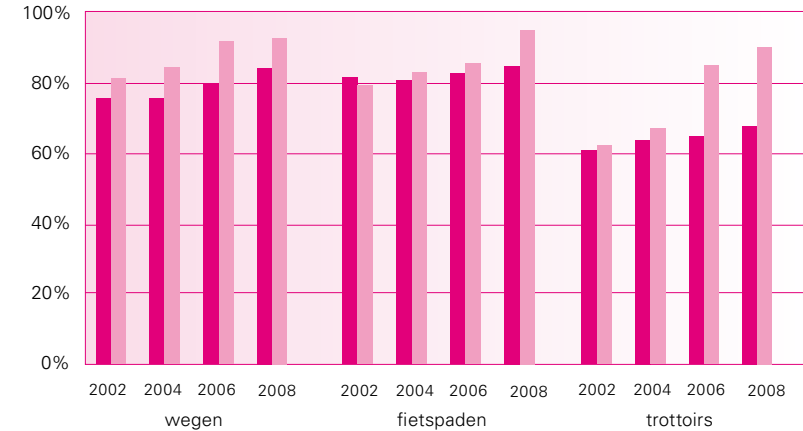
■ tevreden (l&v enquête)

Onderhoud van speelvoorzieningen: het percentage dat voldoet aan de norm van de BORGschouw en tevreden is volgens de L&V enquête

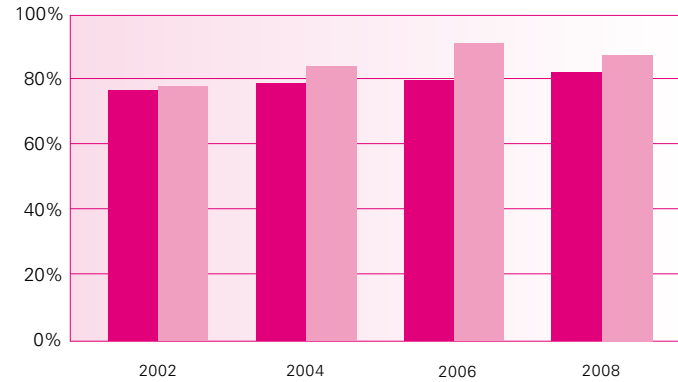
■ tevreden (L&V enquête)
■ voldoet volgens de borgschouw

Onderhoud van wegen, fietspaden en trottoirs: het percentage dat voldoet aan de norm van de BORGschouw en tevreden is volgens de L&V enquête

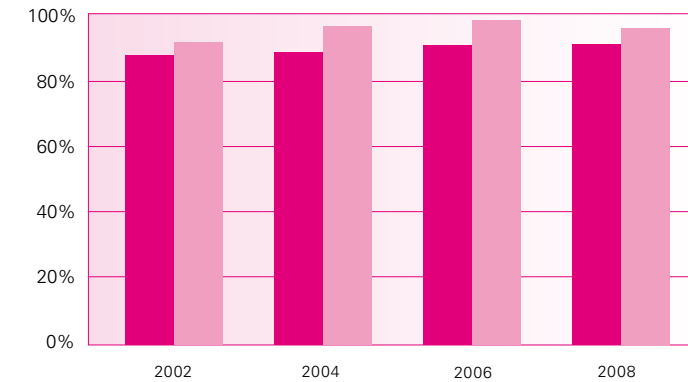
■ (zeer) tevreden (I&V enquête)
■ voldoet volgens de borgschouw

Onderhoud van groenvoorzieningen: het percentage dat voldoet aan de norm van de BORGschouw en tevreden is volgens de L&V enquête

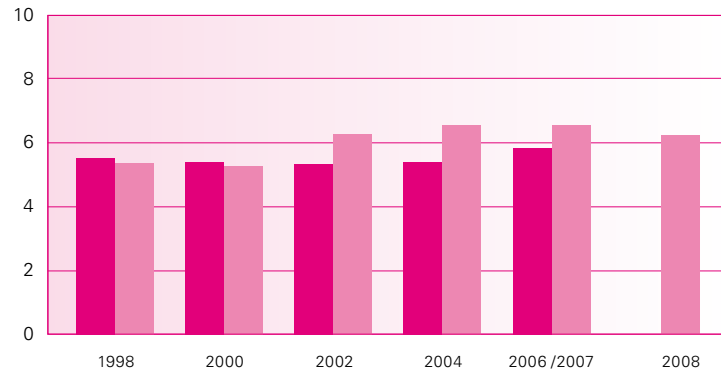
■ (zeer) tevreden (l&v enquête)
 ■ voldoet volgens de borgschouw

Onderhoud van openbare verlichting: het percentage dat voldoet aan de norm van de BORGschouw en tevreden is volgens de L&V enquête

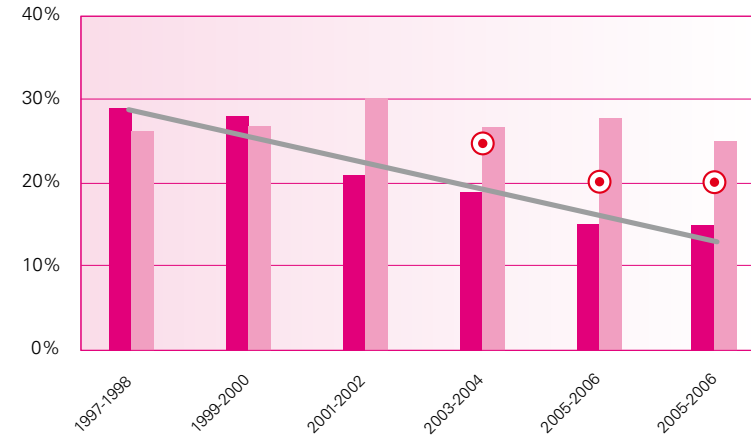
■ tevreden (l&v enquête)
 ■ voldoet volgens de borgschouw

De score op het leefbaarheidsaspect verloedering in vergelijking met enkele GSB-gemeenten (hoe hoger het cijfer, hoe minder verloedering)

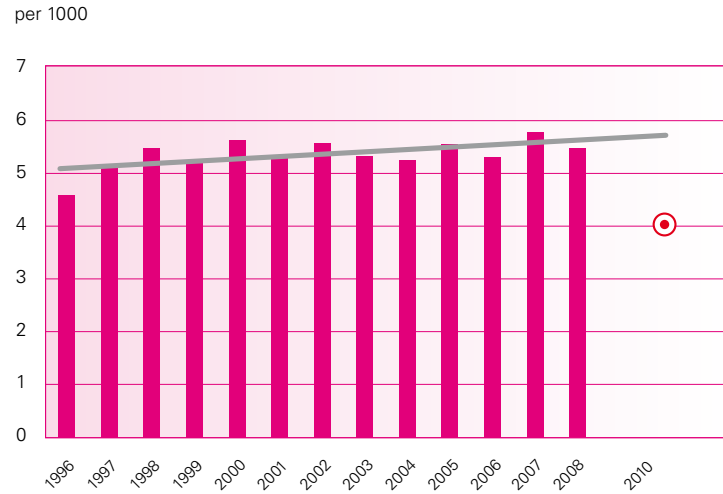
■ gsb steden
■ groningen

Onveiligheidsgevoelens: het percentage van de bevolking dat zich (wel eens) onveilig voelt in de eigen buurt volgens de L&V enquête

■ groningen
■ steden gemiddeld
● ambitie
— trend groningen

Delicten: het aantal aangiften van mishandeling/geweld per 1000 inwoners

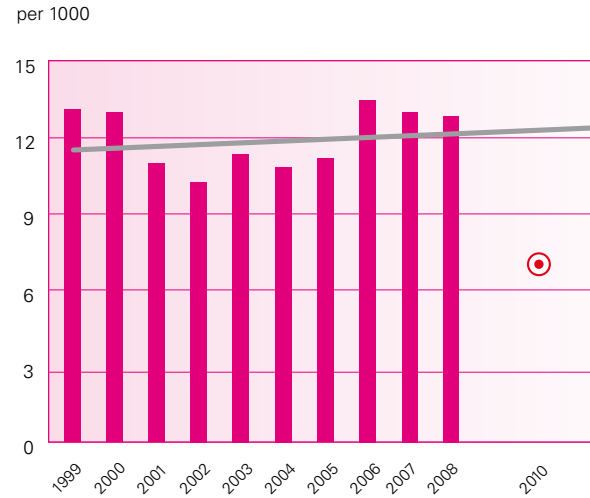
■ aangiften — trend
 ● ambitie

Het aantal woninginbraken per 1000 woonruimtes

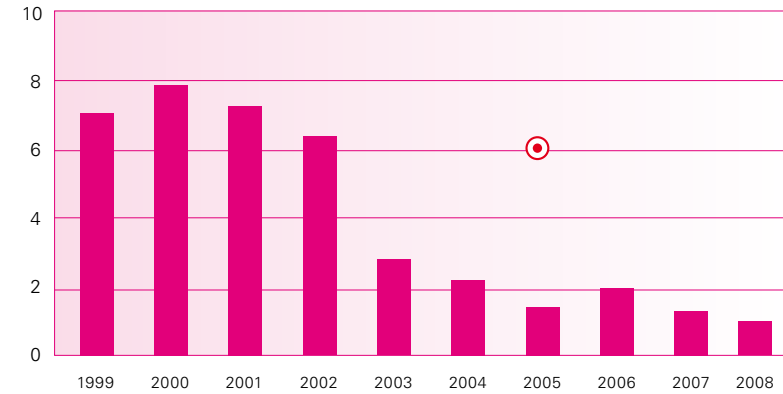
■ aangiften ● oude ambitie
 ● ambitie — trend

Het aantal vernielingen per 1000 inwoners

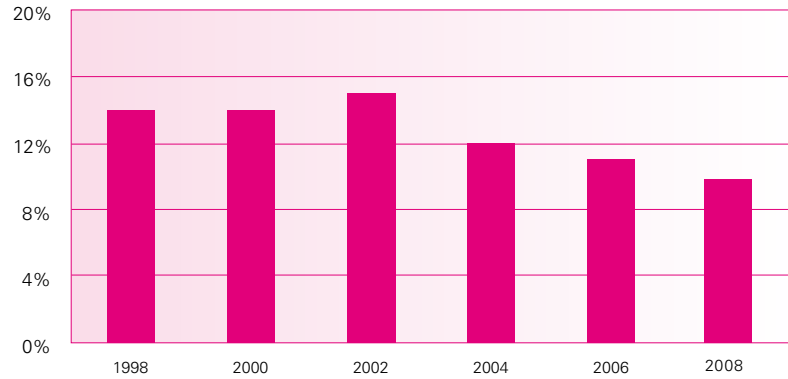
■ aangiften — trend
 ○ ambitie

Het aantal meldingen van drugsoverlast per 1000 inwoners

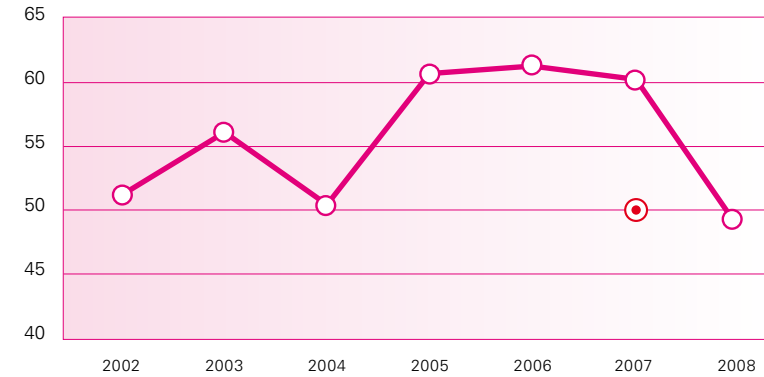
■ meldingen

Percentage van de bevolking dat vindt dat overlast van groepen jongeren veel voorkomt in de wijk volgens de L&V enquête

■ percentage zegt dat overlast veel voorkomt (l&v enquête)

Aantal jeugdige verdachten in de leeftijdscategorie 12 t/m 17 jaar, per 1000 inwoners

○ 12 t/m 17 jaar

doel 4

een stad met een voortreffelijk woonklimaat

doel 4

Met ons woningbouw- en wijkvernieuwingsprogramma willen we de stad aantrekkelijk maken en houden voor verschillende doelgroepen.

recordhoogte nieuwbouw en aantal Stadgers

In 2008 hebben we met ruim 1300 woningen de hoogste productie sinds jaren bereikt. Het aantal inwoners blijft gestaag groeien. Begin 2009 kende de stad 184.500 inwoners. Daarmee hebben we het doel voor 2010 al bereikt. Naast de natuurlijke aanwas is vooral de trek van jongeren uit de regio naar de stad hiervoor verantwoordelijk. De afgelopen jaren vertrekken er meer personen in gezinsverband naar de regio Groningen – Assen dan dat er gezinnen in onze stad gaan wonen. In 2007 vertrokken er 1600 personen die in gezinsverband leven naar de regio. Ons doel is per saldo maximaal 500 personen in gezinsverband te verliezen aan de regio. Uit nadere analyse blijkt dat de nieuwe wijk Ter Borch een belangrijk aandeel heeft in deze migratie. Overigens zegt dit niet dat het aantal gezinnen in de stad afneemt. Na een dip eind jaren '90 is sinds de bouw

van wijken als Gravenburg, Reitdiep en de Held een stabilisatie van gezinnen in de stad waarneembaar. Daarmee blijft ook de verhouding van één – en meerpersoons-huishoudens de laatste jaren stabiel.

slaagkans iets lager

In de huurwoningvoorraad is de slaagkans een belangrijk gegeven. De slaagkans wordt berekend op basis van actief woningzoekenden. Je bent actief als je minimaal één keer in een jaar reageert op een huurwoning. Iets meer dan 1/3 van de ingeschrevenen is actief. Voor 2008 was de slaagkans 29%, iets lager dan 2007. Opvallend, omdat er in 2008 relatief veel sociale huurwoningen zijn opgeleverd. We gaan de komende tijd nog nader onderzoeken wat de verklaring hiervoor kan zijn.

In 2008 hebben we de tijdelijke maatregel om maximaal 25% kamerverhuurpanden per straat toe te staan, verscherpt naar

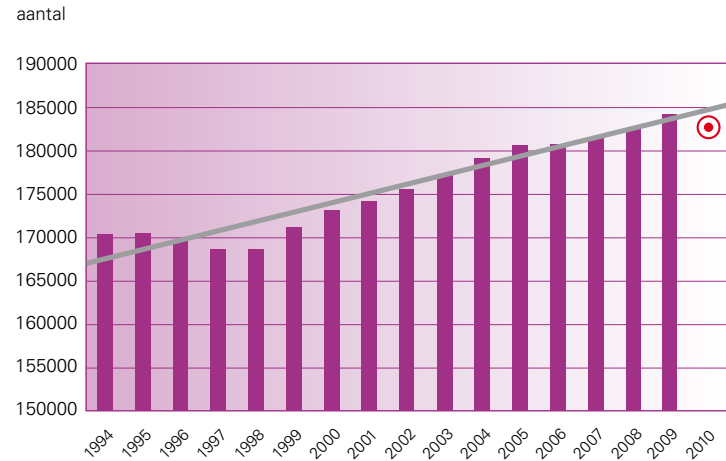
15%. We zien het aantal kamerverhuurvergunningen sinds de aanscherping behoorlijk teruglopen. In de staart van 2008 brak bovendien de kredietcrisis uit, waardoor de hele woningmarkt behoorlijk op slot is gegaan.

conclusie: woningbouwopgave aangepast

Door nieuwe inzichten in bevolkingsprognoses is in regionaal verband de woningbouwopgave naar beneden bijgesteld. Voor onze stad betekent dit de komende jaren een iets lagere ambitie van gemiddeld 1150 woningen. Maar dit is nog steeds een forse opgave. We moeten de komende jaren volop blijven bouwen.

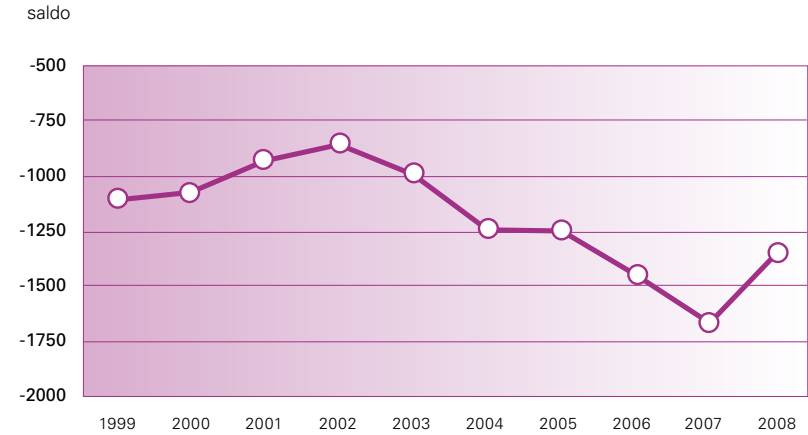

Het aantal inwoners van de gemeente Groningen per 1 januari

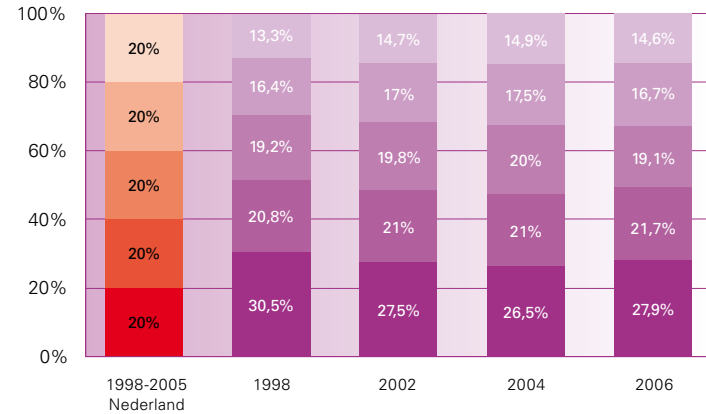
■ inwoners — trend
 ○ ambitie

Het migratiesaldo van personen in gezinsverband met de regio Groningen - Assen

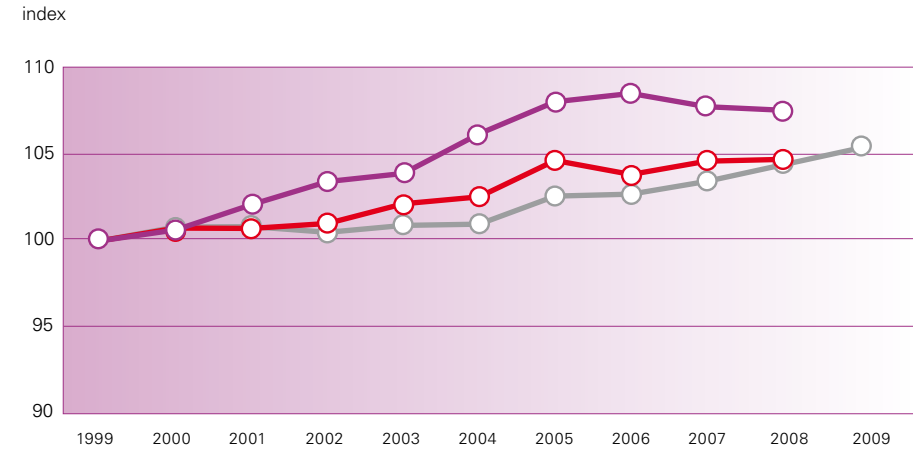

○ migratiesaldo

Ontwikkeling van de inkomens van huishoudens in de stad vergeleken met Nederland

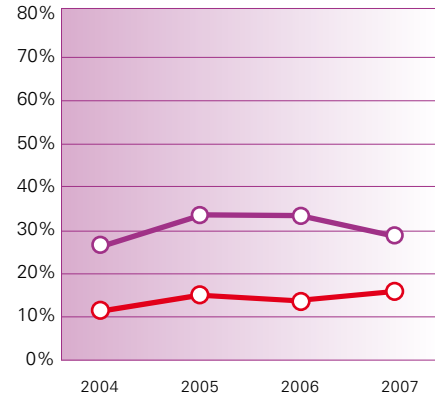
De ontwikkeling van één- en meerpersoons huishoudens en gezinnen met kinderen (1999 = 100)

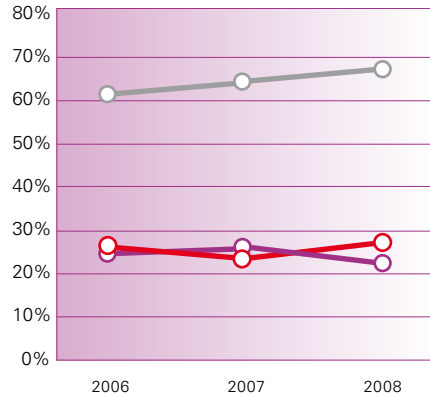
● meerpersoonshuishoudens zonder kinderen (29.053)
 ● gezinnen met kinderen (19.902)
● eenpersoonshuishoudens (39.194)

Slaagkansen voor wensverhuizers van huurwoningen

actief woningzoekenden en alle huishoudens

actief woningzoekenden

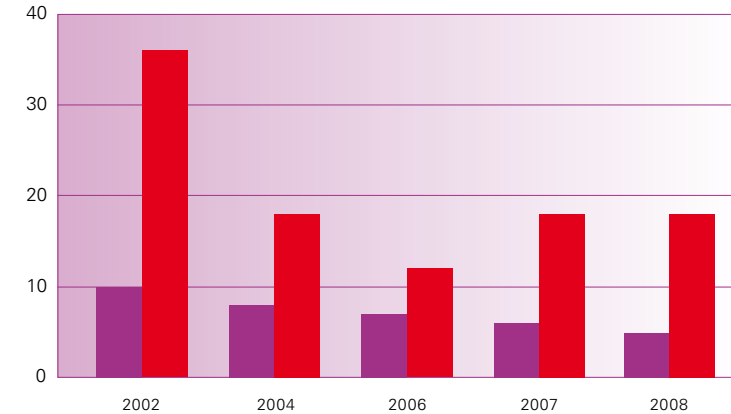

actief woningzoekenden
alle huishoudens

gezinnen
< 23 jaar
> 64 jaar

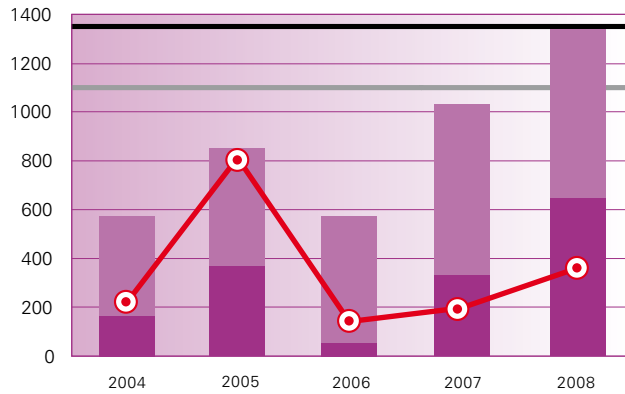
Het aantal wachtmaanden voor studentenkamers voor eerstejaars en ouderejaars

aantal wachtmaanden begin seizoen

eerstejaars
ouderejaars

Het aantal woningen dat gebouwd wordt

■ markt ambitie ○ — sloop en herpositionering
■ sociaal ambitie 80%

Aantal grondgebonden nieuwbouwwoningen

■ aantal grondgebonden nieuwbouwwoningen

doel 5

een stad die zich duurzaam ontwikkelt

doel 5

Het is onze ambitie om de duurzaamste stad te zijn en energieneutraal in 2025. Wij geven in de Stadsmonitor weer hoe de stand van zaken is op de deelaspecten van duurzaamheid. Wat zijn de belangrijkste trends en ontwikkelingen in 2008 geweest?

co²-productie licht gestegen

De productie aan CO² over de hele stad gezien bedroeg in 2008 circa 1,5 miljoen ton CO². Dit is voornamelijk het gevolg van het gebruik van aardgas en elektriciteit; hoofdzakelijk opgewekt met fossiele brandstoffen. Daarnaast veroorzaakt het verkeer ongeveer een kwart van de CO²-uitstoot. De CO²-uitstoot als gevolg van alleen gas- en elektriciteitsgebruik is ruim 1 miljoen ton CO². Dit is licht toegenomen ten opzichte van vorig jaar. Het aardgasverbruik in de stad neemt over de periode 2005-2008 af vooral bij de huishoudens; het elektriciteitsverbruik neemt toe. Dit past in de landelijke trend.

energiebesparing

Om een indruk te krijgen van het effect van

energiebesparing in 2008 hebben we een inschatting gemaakt van 'vermeden' CO₂. Verkenningen laten zien dat in totaal in het afgelopen jaar met initiatieven van derden en projecten uit het jaarprogramma ruim 32.000 ton CO₂ bespaard ('vermeden') is. Dit is een besparing van 2,2 % van de totale uitstoot en staat gelijk aan een besparing van bijna 6.500 huishoudens. De besparing zet zich komend jaar naar verwachting door vanwege projecten waarover al een besluit is genomen.

opwekking duurzame energie beperkt

De productie van groene stroom is de afgelopen jaren weliswaar verdubbeld, maar bedraagt nog maar 0,7 procent van het totale energieverbruik. De vergistinginstallatie van de Vagron is de belangrijkste

producent. De gemeente koopt al enige jaren voor 100% groen stroom in. Samen met de woningcorporaties is het energielabel van de bestaande woningvoorraad in kaart gebracht.

luchtkwaliteit verbeterd

De luchtkwaliteit rapporteren wij jaarlijks over fijn stof (PM10) en stikstofdioxide (NO₂). Ten opzichte van 2006 laten de berekeningen voor 2007 een verbetering zien van de luchtkwaliteit. In 2007 wordt voor geen enkele locatie een overschrijding berekend. Deze verbeteringen zijn hoofdzakelijk toe te schrijven aan verandering in het Europese reken- en meetvoorschrift.

geluidsbelasting

Het aantal woningen met een relatief hoge gevelbelasting aan geluid neemt afgelopen jaren gestaag toe. Dat komt omdat de stad compacter wordt, intensiveert. Langs drukke wegen is vaak sprake van een hoge geluidsbelasting. Toch willen we daar bouwen. Dit kan beperkingen geven aan het woongenot van bewoners. Door het voorschrijven van maatregelen bij de bouw garanderen wij het binnengeluidsniveau.

meer zicht op potentiële bodemverontreiniging

In het kader van het project 'Vervolg Landsdekkend Beeld' identificeren we alle potentieel ernstig verontreinigde locaties in de stad. Hiermee krijgen we zicht op de locaties waar sprake kan zijn van bodemrisico's voor de gezondheid, ecologie en verspreiding. We lopen vooruit op de landelijke doelstelling om deze locaties in 2010 in beeld te hebben. Bij een groot aantal locaties blijkt de bodemverontreiniging mee te vallen. In 2008 zijn 31 locaties gesaneerd.

water en groen uitgebreid en verbeterd

Het aanzien van het groen in de stad is zichtbaar verbeterd. Het areaal ecologisch beheerde bermen is met 1.000 ha uitgebreid. Op diverse plaatsen zijn kleinschalige natuurbouwprojecten uitgevoerd. Aan de stadsranden is gewerkt aan de realisering van een duurzame kwaliteit van het landschap, onder meer via het Regiopark en samenwerking met omliggende gemeenten en provincie. Op het gebied van water zijn de voorwaarden voor een kwalitatief hoogwaardig watersysteem in Groningen al voor een belangrijk deel bereikt.

minder afval, meer gescheiden ingezameld

In 2008 is 84.603 ton afval afkomstig van huishoudens ingezameld. Dit is een lichte daling ten opzichte van 2007 (-1,9 %). De daling wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door lagere hoeveelheden glas, grof vuil en restafval. In totaal is 40 % van het afval aan de bron gescheiden ingezameld; een lichte verbetering ten opzichte van 2007. De landelijke doelstelling van 43 % bronseparatie wordt echter nog niet gehaald. In vergelijking met andere grote gemeenten, doet Groningen het zeer goed bij de (bron)separatie van huishoudelijk afval. Het totale percentage hergebruik (bronscheiding inclusief nascheiding bij de VAGRON) komt op circa 44%. Uitgaande van een gelijke mate van nascheiding bij VAGRON als in 2007 (cijfers 2008 nog niet bekend). De afvalstoffenheffing was in 2008 23% hoger dan het landelijk gemiddelde. Dit wordt vooral veroorzaakt doordat de kosten van kwijschelding voor lage inkomens hierin zijn verwerkt, vanuit het principe de sterkste schouders, de zwaarste lasten.

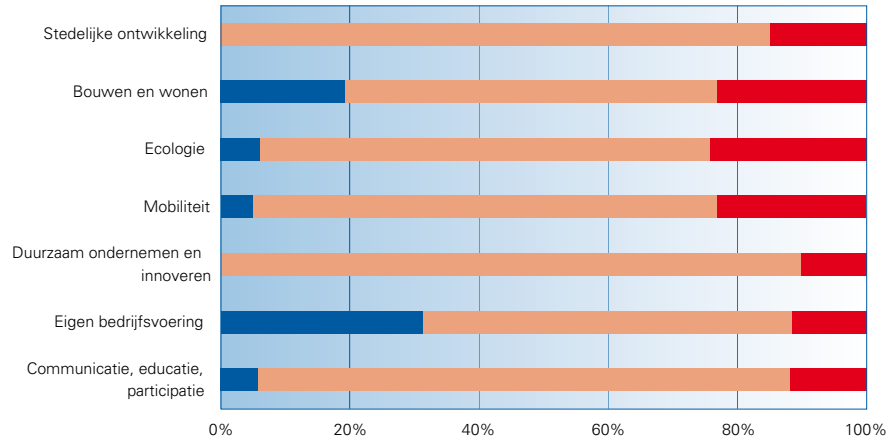
conclusie

We zien een toenemende druk op de leef-

omgevingkwaliteit, vooral op het gebied van groen en geluid. De stad wordt compacter, intensiveert. We bouwen meer langs drukke wegen. Dat betekent dat de (geluids)belasting van inwoners van de stad toeneemt. De aandacht voor energie en energiebesparing is sterk toegenomen. Dat zien we aan de vele initiatieven in de samenleving. We hebben een eerste aanzet gemaakt en energiebesparing bereikt. Er moet echter nog veel gebeuren om Groningen daadwerkelijk energieneutraal te maken in 2025. Vooral het aandeel duurzaam opgewekte energie is nog marginaal.

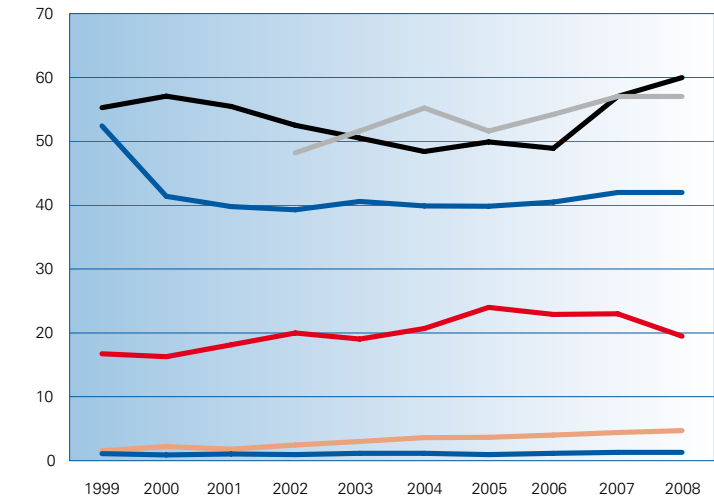
Voortgang projecten duurzaamheid per thema, eind 2008

■ op schema ■ gepland voor 2009/2010
■ voltooid

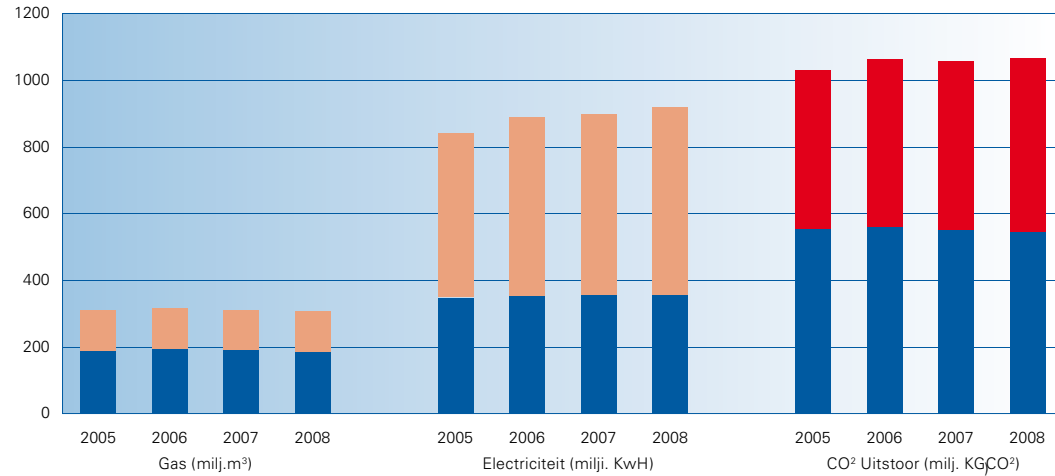
Gescheiden ingezameld huishoudelijk afval

kg per inwoner

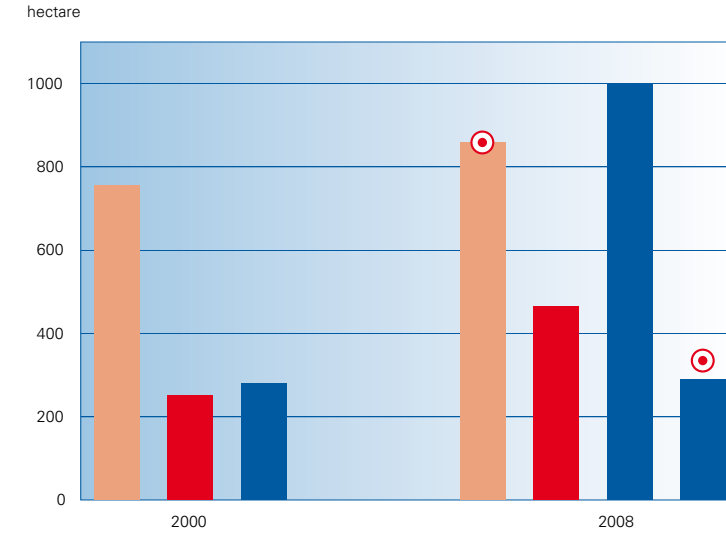
■ papier ■ groente-fruit-tuinafval ■ textiel
■ grofvuil ■ glas ■ kga

Gas- en elektriciteitsgebruik van de stad en de daaruit berekende CO₂ uitstoot

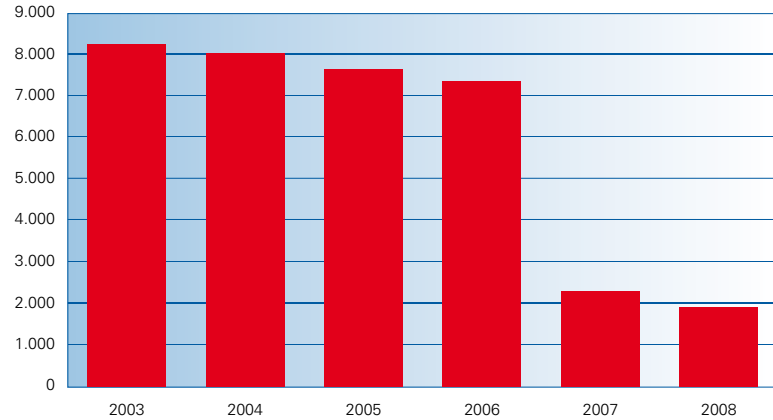
■ grootverbruik
■ kleinverbruik
■ elektriciteit
■ gas

Ecologische structuur en binnenwater in hectaren

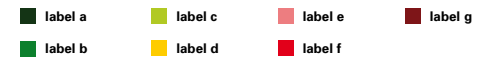
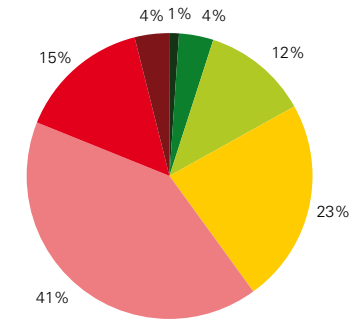

■ ecologische structuur
■ waarvan ecologisch beheerd
■ stadswater
■ ecologisch beheerde bermen
○ ambitie 2009

Aantal locaties verdacht van mogelijke bodemverontreiniging

Verdeling energielabels van de woningen van woningcorporaties, 2008

doel 6 een stad waarin iedereen meedoet

© Locatie: Vismarkt

doel 6

met het doel 'Iedereen doet mee' drukken we uit dat iedere inwoner van de stad op zijn eigen wijze moet kunnen deelnemen aan de Groningse samenleving. Dit doel is vertaald in twee subdoelen: Iedereen een startkwalificatie en Iedereen doet mee.

uitbreiding vroegschoolse educatie

Om de kansen van alle jongeren in het onderwijs te vergroten wordt al in de vroege jeugd via peuterspeelzalen het zogenaamde Voor- en Vroegschoolse Educatieprogramma (VVE) aangeboden. Dat is bedoeld om peuters te ondersteunen in hun (taal)ontwikkeling. In 2008 is het aantal bereikte peuters verder toegenomen: van 248 in 2007 naar 262 in 2008. Met het Rijk hebben we afgesproken dat in 2009 280 2-3 jarigen, die onder de VVE doelgroep vallen, deelnemen aan het programma.

aanpak voortijdig schoolverlaten succesvol

Voor de latere schoolcarrière zijn afspraken met het Rijk gemaakt over het voorkomen

dat leerlingen de school voortijdig verlaten (VSV) en het (her)plaatsen van scholieren op een vervoltraject, zodat zij alsnog een startkwalificatie behalen. De cijfers laten zien dat de aanpak succesvol is. Zo is het percentage voortijdige schoolverlaters in 2008 gedaald tot 2,7. Ook het aantal herplaatste jongeren is afgelopen jaar gestegen (van 84,4% naar 87,3%). Voor zowel het aantal schoolverlaters als het aantal herplaatsters voldoen we ruimschoots aan de afspraken met het Rijk. De uitdaging is nu om het de komende jaren op dit niveau te houden.

preventieproject

Jaarlijks wordt het preventieproject uitgevoerd. Hierbij worden leerlingen die

met een diploma uit het vmbo komen begeleid met hun overstap naar het mbo. In het schooljaar 2007-2008 maakten 588 leerlingen deze overstap. Hiervan waren er 43 (7,3 procent) aan te merken als 'risico overstappers'. Zij hebben bijvoorbeeld nog geen keuze gemaakt voor een vervolgopleiding of nog geen praktijkplaats gevonden voor een BBL opleiding. Uiteindelijk zijn 42 risico overstappers doorgestroomd naar onderwijs en de andere is doorverwezen naar zorg.

opstappen door meedoen

Meedoen in de samenleving kan op verschillende manieren, onder andere door te werken (betaald of vrijwillig). Maar ook het bieden van mantelzorg of deelname aan het verenigingsleven zijn belangrijke vormen van participatie. Over het hebben van werk is in doel 1 uitgebreid gerapporteerd. Hier constateren we dat de groep die geen werk heeft en een bijstandsuitkering ontvangt in 2008, verder is gedaald. Mensen voor wie werken (nog) niet aan de orde is - bijvoorbeeld omdat de afstand tot de arbeidsmarkt nog te groot is, motiveren we via het project Meedoen. Er zijn in totaal

271 plaatsingen geweest op Meedoen-activiteiten. De doelstelling was 400. Er zijn minder klanten geactiveerd dan gepland, omdat er binnen de doelgroep steeds meer mensen een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Daardoor wordt het lastiger deze mensen te activeren.

kortere behandeling in de verslavingszorg

Het aantal cliënten in de Verslavingszorg is gestegen. De oorzaak zit voornamelijk in het feit dat Verslavingszorg Noord Nederland (VNN) meer kortdurende behandelingen is gaan aanbieden, waardoor sinds 2005 het aantal cliënten is gestegen. De afgelopen jaren is ook het aandeel regulier afgesloten behandelingen gestegen

daklozenaantal vrij stabiel

Uit de monitor 2007 blijkt dat het aantal dak- en thuislozen de afgelopen jaren stabiel blijft, maar dat ruim 80 procent van de dak- en thuislozen in de afgelopen jaren is uitgestroomd. Het aantal huissuitzettingen daalt door preventie en begeleiding. In navolging van de gemeente Groningen is nu ook een monitor voor de Leeuwarden en Assen ontwikkeld. Hierdoor kunnen de

© Locatie: Hoendiep

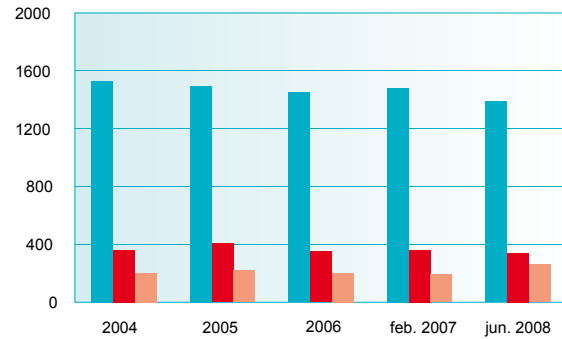
pendelingen tussen de provincies in kaart worden gebracht. Dit is voor het jaar 2006 voor het eerst gedaan: hieruit blijkt dat het aantal pendelingen tussen de provincies nagenoeg in evenwicht is. We zien dat vijf procent van de dak- en thuislozen heeft gependeld tussen voorzieningen in de Provincie Groningen en Leeuwarden. Een procent van de dak- en thuislozen overnacht zowel in Groningen als in de regio Assen in één van de opvangvoorzieningen.

conclusie

Er wordt in Groningen veel gedaan om te zorgen dat iedereen meedoet. Hierboven hebben we enkele projecten uitgelicht. Hieruit blijkt dat we succesvol zijn in het bereik van peuters met een taalachterstand en de aanpak van het voortijdig schoolverlaten. Voor de groep werklozen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt biedt het project Meedoen een mooie opstap naar een structurele daginvulling door betaald of vrijwillig werk. Hoewel de doelstelling niet is gehaald, heeft Meedoen het afgelopen jaar haar kracht bewezen. Voor veel bijstandgerechtigden is Meedoen een prima opstap naar de reguliere arbeids-

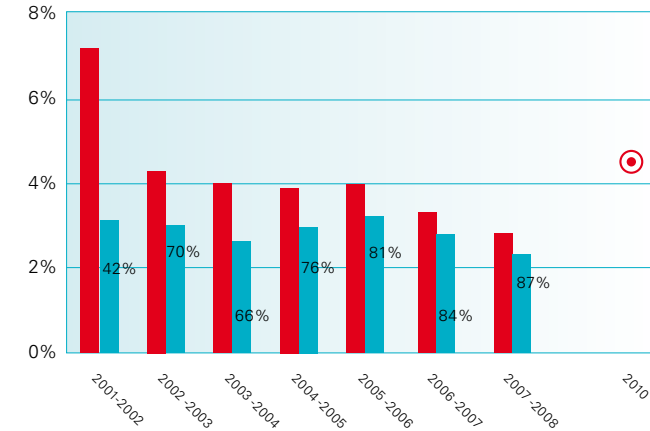
markt of naar structureel vrijwilligerswerk. De omvang van de kwetsbare groep dak- en thuislozen is de afgelopen jaren stabiel gebleven en het aantal pendelingen tussen de voorzieningen voor maatschappelijke opvang in de noordelijke provincies blijkt beperkt.

Kinderen bij peuterspeelzalen aangesloten bij het COP

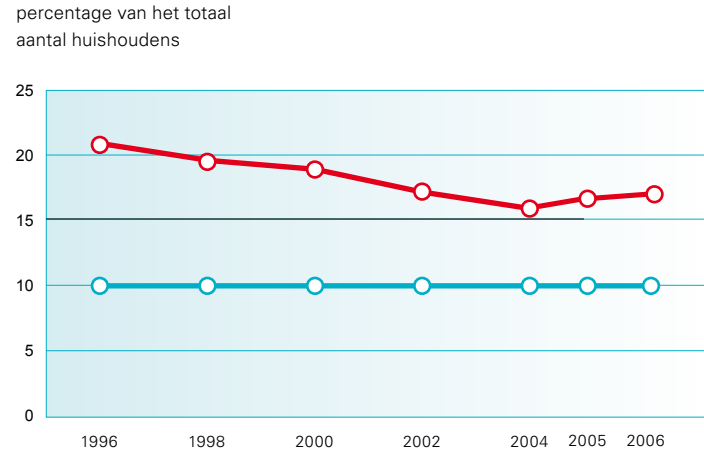
■ kinderen in peuterspeelzaal cop
■ met laag opgeleide ouders
■ kinderen met laag opgeleide ouders waarvan deelname vve

Het percentage voortijdige schoolverlaters (12-23 jaar) en het percentage dat een vervolgtraject heeft gekregen

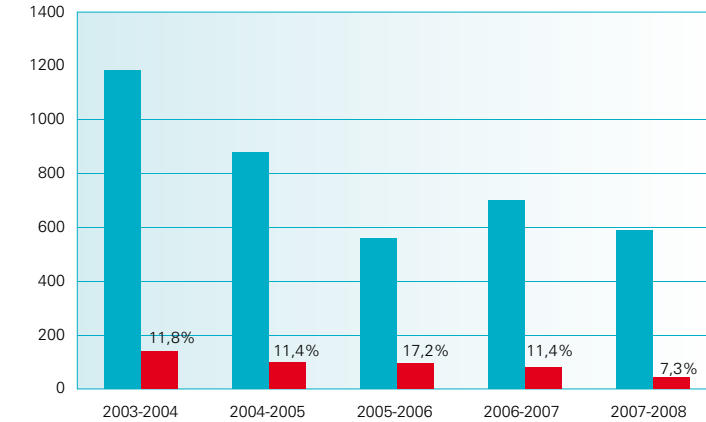
■ % (voortijdige) schoolverlaters zonder diploma
■ afspraak voor een vervolgtraject
⊙ ambitie 2008

Percentage huishoudens met laag inkomen: (laagste 10% groep), in Groningen en Nederland

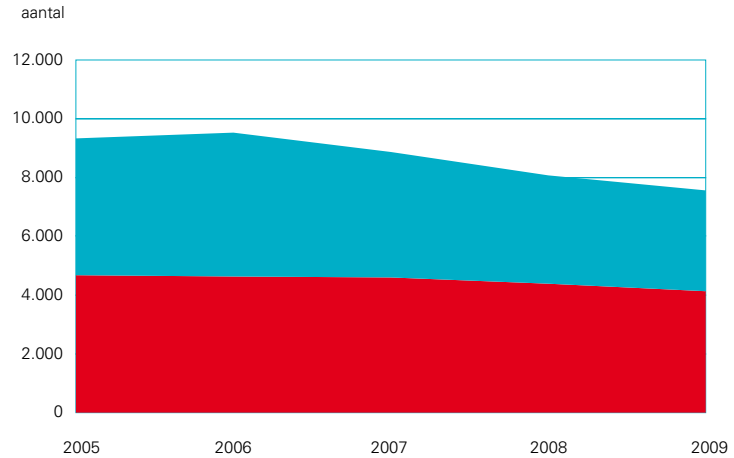
 groningen
 nederland

Leerlingen met een VMBO diploma die overstappen naar het MBO en het percentage risico-overstappers

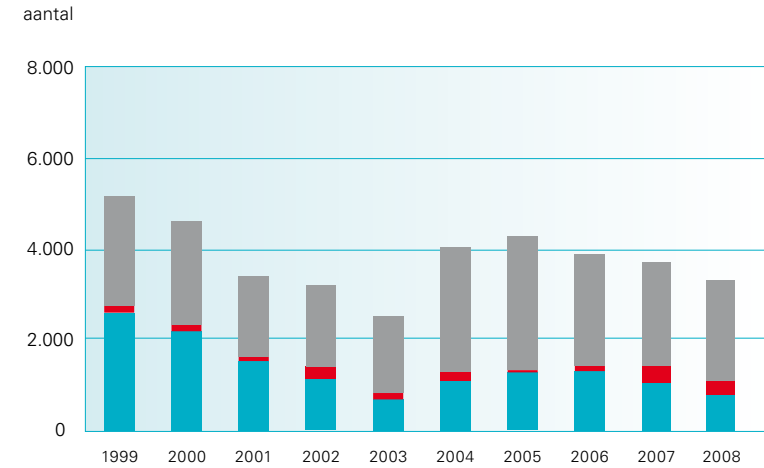
 risico overstappers
 overstappers

Bijstandsgerechtigden naar uitkeringsduur per 1 april

■ > = 3 jaar
■ < = 3 jaar

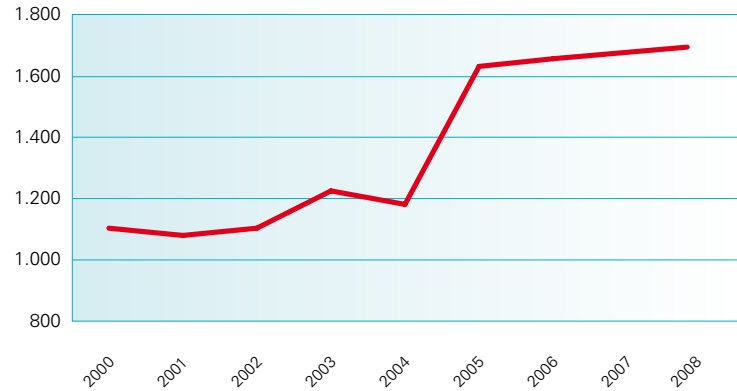
Uitstroom van bijstandsgerechtigden, totaal en naar regulier en gesubsidieerd werk

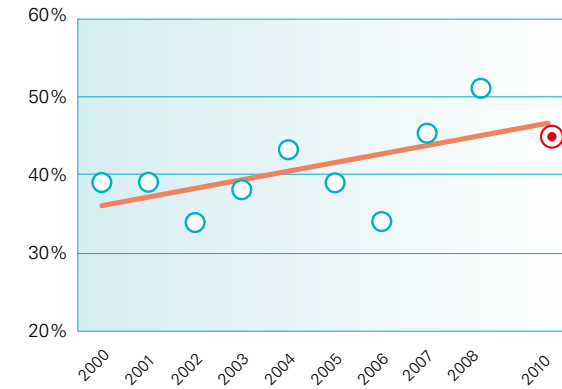
■ overige uitstroom
■ regulier werk
■ gesubsidieerd werk

Het totaal aantal cliënten van verslavingszorg

aantal cliënten

Het percentage cliënten van verslavingszorg, waarbij de beëindiging van de hulpverlening regulier is afgesloten

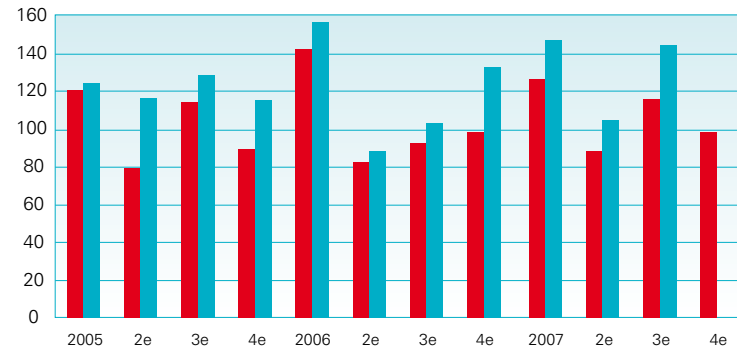

○ % regulier afgesloten — lineair (%regulier afgesloten)
⊙ ambitie

doel 6 facts & figures

In- en uitstroom van daklozen in voorzieningen voor maatschappelijke opvang in de provincie Groningen per kwartaal

aantal cliënten

instroom
uitstroom

doel 7 een gezonde stad

doel 7

We willen een gezonde stad. Een stad, waarin mensen een zo groot mogelijke kans op een goede gezondheid hebben, waarin er minder verschillen in gezondheid zijn en waar inwoners langer in gezondheid leven.

Een deel van de gegevens komt uit de gezondheidsenquête die eens per 4 jaar wordt gehouden; dat was voor het laatst in 2006. Sommige informatie over overgewicht bij jeugdigen is afkomstig uit de jaarlijkse registratie van de jeugdgezondheidszorg.

'robuust' overgewicht

Overgewicht vergroot de kans op ziekte en vroegtijdige sterfte. Bij 14-jarigen is het gewicht gemeten en hieruit blijkt dat 20% van hen overgewicht heeft. Dit toont aan dat op jonge leeftijd al 1 op de 5 jongeren te zwaar is. In de gemeente Groningen is het aantal volwassenen met overgewicht beduidend toegenomen, zij het in mindere mate dan elders in Nederland. Het percentage volwassenen met overgewicht in de gemeente Groningen bedroeg in 2002

38% en in 2006 41%. Dit percentage wordt sterk beïnvloed door de jonge leeftijdsopbouw en het hoge opleidingsniveau van de stad Groningen. Er is vaker overgewicht in gezinnen met een lage sociaal-economische status.

stadjers meer in beweging

De norm voor gezond bewegen is iedere dag minimaal 1 uur matig intensief bewegen (waaronder twee keer per week gericht op conditieverbetering). Voor volwassenen is

de norm: minimaal 5 dagen per week een half uur matig intensieve lichaamsbewerping per dag. In 2004 voldeed minder dan de helft (41%) aan deze norm. In 2006 voldoet 67% van de volwassen Groningers aan die norm. In het basisonderwijs is bijna driekwart lid van een sportvereniging. In het voortgezet middelbaar beroepsonderwijs (vmbo) zijn kinderen minder vaak lid zijn van een sportvereniging.

alcoholgebruik gelijk gebleven

In 2004 werd door de helft van de vmbo-leerlingen in de voorafgaande maand 5 of meer glazen alcohol op één gelegenheid gedronken vergeleken met 36% van de havo-vwo leerlingen. Het gemiddelde aantal glazen alcohol dat de jeugd dronk in 2006, is vergelijkbaar met 2002. In 2006 werd door 16% van de volwassen Stadgers minstens 1x per week 6 of meer glazen alcohol per dag gedronken.

eenzaamheid neemt toe

In 2006 had 22% van de Stadgers last van psychische problemen. Ernstige eenzaamheid werd in 2006 door 8% van de Stadgers ervaren en dat was hoger dan in 2002

(6%). Vooral bij jonge volwassenen nam de eenzaamheid toe. Met het ouder worden neemt ernstige eenzaamheid geleidelijk toe. Verhoudingsgewijs komt eenzaamheid veel voor bij alleenstaande personen en bij mensen met minder goede psychische gezondheid.

In 2006 gaf 13% van de Stadgers mantelzorg. Vooral mensen tussen 50 en 64 jaar verlenen mantelzorg, vrouwen meer dan mannen.

conclusie

Op tal van manieren zetten wij er op in om de gezondheid van de Stadgers te verbeteren.

Via de jeugdgezondheidszorg sporen we alle kinderen met overgewicht op, informeren hen en verwijzen hen door naar interventies. Onze preventieve activiteiten, zoals B-Slim, voeren we zoveel mogelijk uit in de prioritaire wijken van de stad.

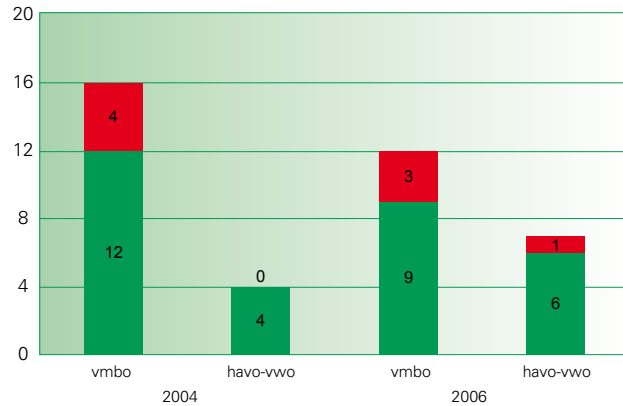
Ons alcoholbeleid is gericht op niet-drinken onder de 16 en verantwoord drinken vanaf het 16^e levensjaar. We richten ons op zowel preventie, interventie als handhaving/regelgeving gekoppeld aan meetbare streefdoelen. Naast de jongeren zelf willen

we ook hun ouders wijzen op hun verantwoordelijkheid; zij zien maar al te vaak geen probleem in het overmatig alcoholgebruik van hun kinderen.

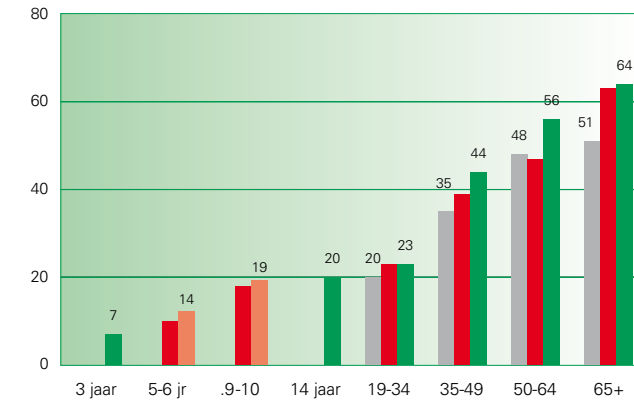
We willen bevorderen dat Stadjers elkaar mantelzorg verlenen. We willen overbelasting van mantelzorgers voorkomen. We faciliteren het steunpunt mantelzorg, zodat zij meer mantelzorgers kunnen bereiken en de erkenning en herkenning van de positie van de mantelzorgers aandacht krijgt. Via Zorgen voor Morgen (STIP's) bevorderen we op wijkniveau dat mensen meer naar elkaar omzien en de zorg voor elkaar met elkaar delen.

Overgewicht jeugd naar schooltype (%)

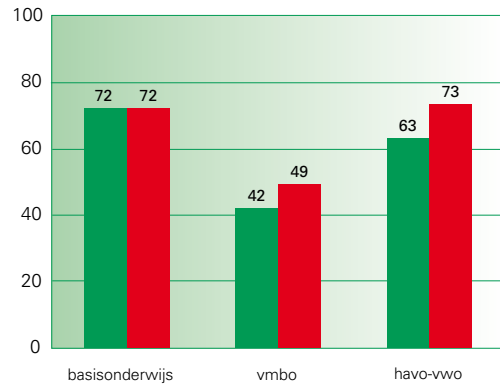
■ vetzucht
■ overgewicht

Overgewicht naar leeftijd, 1998-2007 (%)

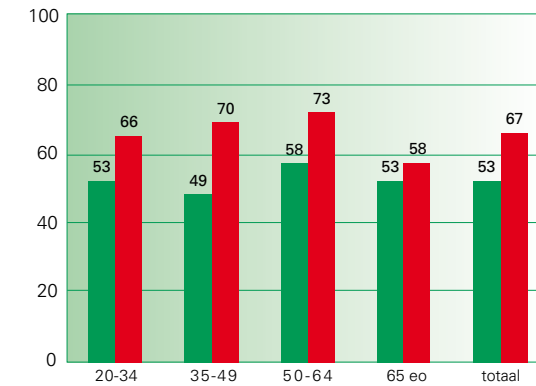
■ 2007-2008 ■ 2006-2007 ■ 2002 ■ 1998

Lidmaatschap van sportverenigingen jeugd naar schooltype (%)

■ 2004
■ 2006

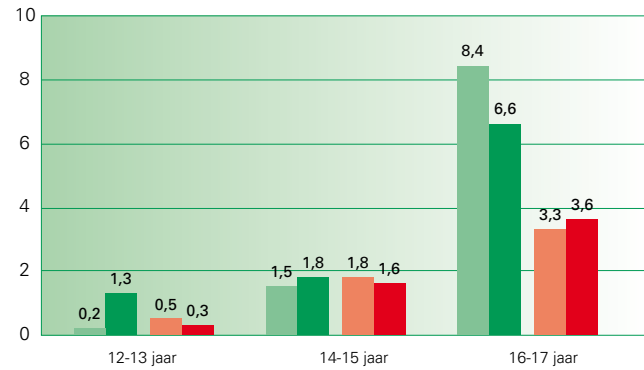
Nederlandse norm gezond bewegen naar leeftijd, 2002 en 2006 (%)

■ 2002
■ 2006

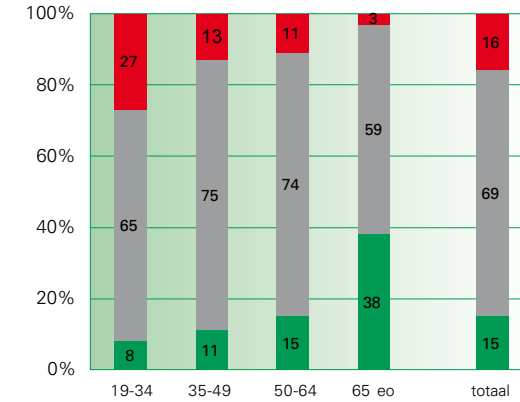
Gemiddeld aantal glazen alcohol in een week

gemiddeld
aantal glazen

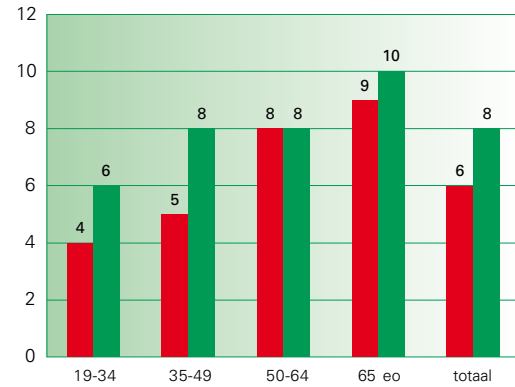
■ jongens 2002 ■ meisjes 2002
■ jongens 2006 ■ meisjes 2006

Alcoholgebruik naar leeftijd in 2006 (%)

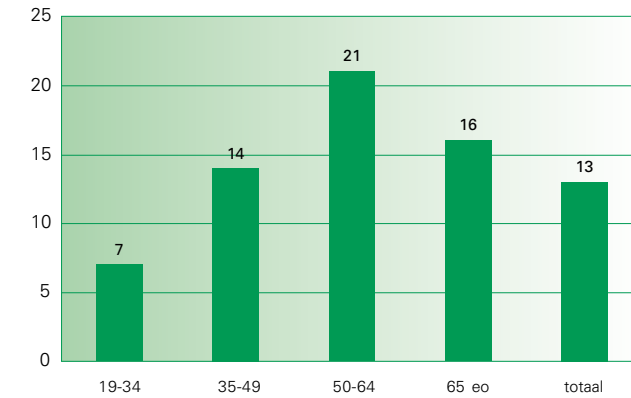
■ minimaal 1x per week ≥ 6 glazen ■ geen alcohol
■ wel alcohol

Ernstige eenzaamheid naar leeftijd (%)

■ 2002
■ 2006

Mantelzorg gegeven in het afgelopen jaar, 2006 (%)

doel 8

een stad
die bruist
op cultureel
en sportief
gebied

doel 8

We willen een bruisende culturele en sportieve stad. Dit doen we door een goede basisinfrastructuur te bieden zodat alle Stadgers deel kunnen nemen aan sport en cultuur. Daarnaast hebben we speciale aandacht voor mensen waarbij deelname niet vanzelf spreekt. Tenslotte hebben we als city of talent oog voor nieuw en/of jong talent.

attractieve festivals

Opvallend zijn de vele aantrekkelijke culturele festiviteiten die zijn georganiseerd: Noorderslag/Eurosonic, het Bevrijdingsfestival, *New Attraction*, Noorderlicht, Noorderzon, het Filmfestival en het Jonge Hartenfestival trokken opnieuw een groot en divers publiek. Feestelijk in 2008 waren de festiviteiten rond het 125-jarig bestaan van de Stadsschouwburg en het 150-jarig bestaan van de Muziekschool.

versterkte cultuurdeelname

Het aantal bezoekers van het Groninger Museum is in 2008 aanzienlijk gestegen ten opzichte van 2007. Ruim 250 duizend mensen bezochten de tentoonstellingen

Russische sprookjes, Go China! Assen-Groningen en Waterhouse. Het aantal bezoekers bij zowel de Schouwburg/Kruit-huis, de Oosterpoort als Martiniplaza zijn ten opzichte van 2007 verder gestegen.

Het aantal volwassen leden van de Openbare bibliotheek is licht gedaald, terwijl het aantal jeugdleden is gestegen! Het aantal uitleningen is iets lager dan voorgaande jaren. Deelname aan culturele activiteiten onder de jeugd stijgt bij een aantal voorzieningen: Poppodium Simplon en jeugdtheater De Citadel kenden, na een dip in 2007, nu weer een stijging van het aantal bezoekers.

De opvallende stijging van het aantal deelnemers aan cursussen bij de muziekschool

komt voornamelijk door een uitbreiding van het aanbod op de Vensterscholen; de muziekschool en de Vensterscholen zijn daarvoor allianties aangegaan.

aansprekende sportevenementen

In 2008 vond er een flink aantal topsportevenementen plaats en daarnaast een groot aantal kleine sportevenementen en activiteiten. Zo vond in Martiniplaza het Noordelijk Indoor Atletiek Kampioenschappen plaats, was er Eurovoetbal op de Esserberg en werd op de Grote markt gestreden om het Nederlands kampioenschap beachvolleybal.

De groei van de bezoekersaantallen bij FC Groningen heeft in de eerste plaats te maken met de uitbreiding van de capaciteit op de tribune die in de zomer van 2008 heeft plaatsgevonden. Daarnaast neemt de verkoop van losse kaartjes toe, als het goed gaat met de prestaties zoals afgelopen jaren het geval is geweest. Bij de andere sporten speelt ook de lengte van de competitie een rol. Wanneer de club meespeelt in de play-offs, stijgt ook het aantal bezoekers in dat jaar.

conclusie

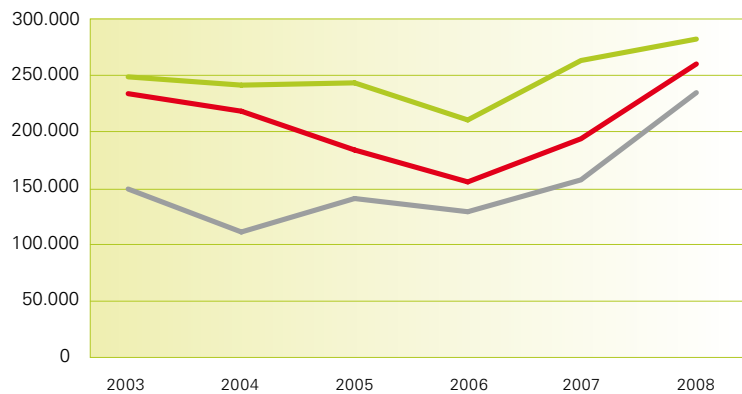
Aan de culturele festivals, topsportevenementen en de basisvoorzieningen wordt door een groeiend publieksaantal gebruik gemaakt. Hiermee draagt het bij aan de levendigheid in de stad!

© Locatie: Draif en Renbaan Stadspark, Condorslaan

Bezoekersaantallen grote instellingen voor cultuur

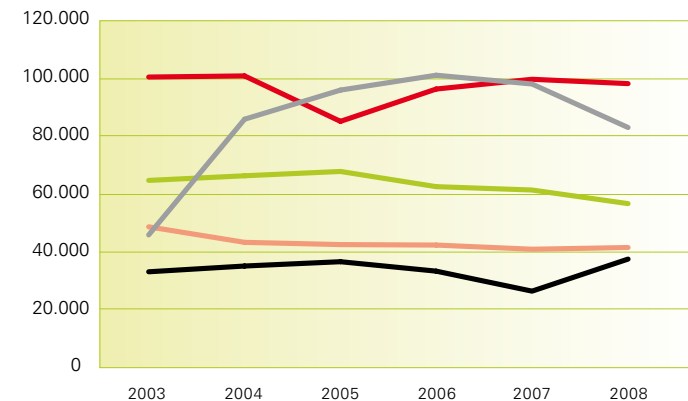
aantal bezoekers

— schouwburg / kruithuis / oosterpoort — martiniplaza, muziek en theater
— groningen museum

Bezoekersaantallen overige instellingen voor cultuur

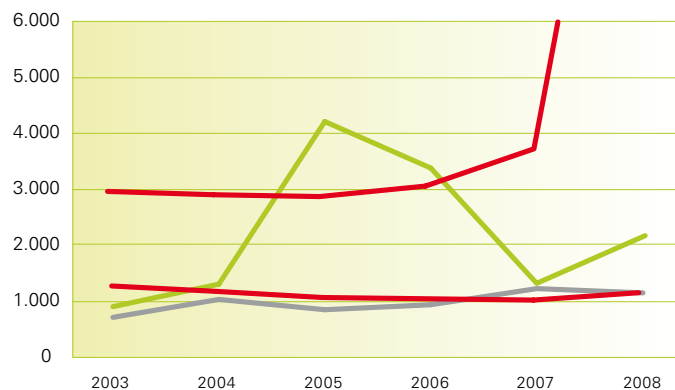
aantal bezoekers

— overige theaters — simplon, muziek — images
— poppodium vera — overige musea

Bezoekers/deelnemers/cursisten instellingen voor cultuur voor de jeugd

bezoekers /
deelnemers

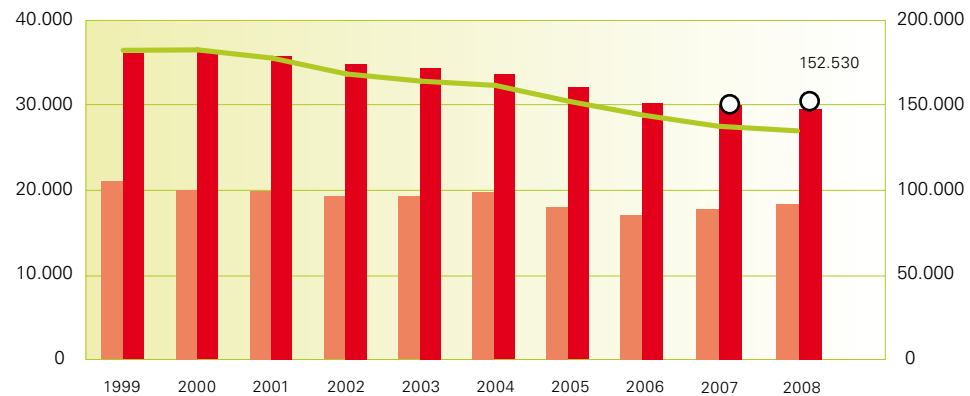

— stedelijke muziekschool, het aantal bereikte leerlingen vensterscholen, 10.178)
— kunstencentrum (kunst en theater)
— citadell
— stedelijkemuziekschool (jeugdleden)

Leden en uitleningen bij de Openbare Bibliotheken

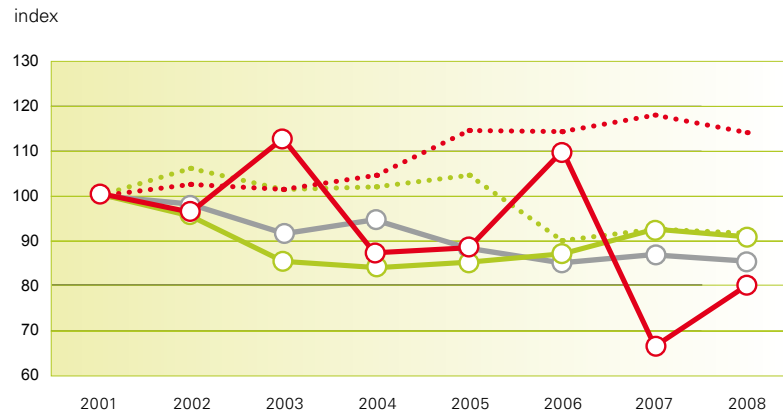
leden

uitleningen/
bezoekers

■ jeugd
■ volwassenen
— uitleningen (x 10)
○ internet raadplegingen

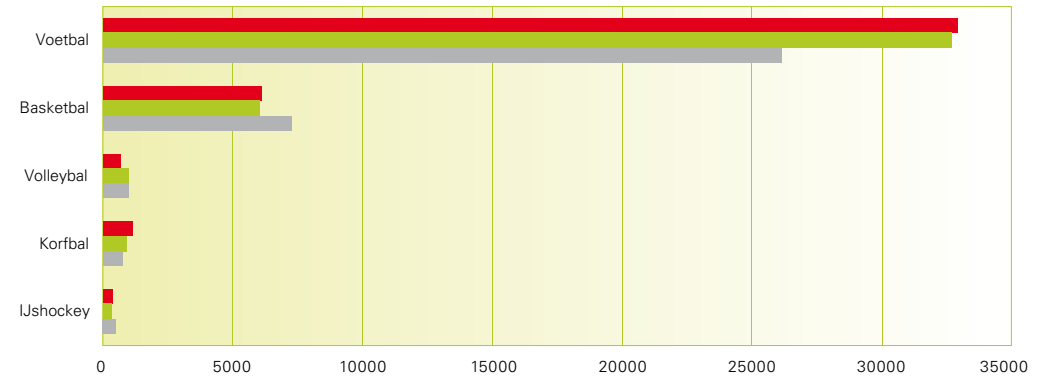
Bezoekersaantallen en uren verenigingen gemeentelijke zwembaden en ijsbaan

●— zwembad openlucht (83.280)
 ●— ijsbaan (118.000)
 ●... uren zwembad (6.690)
 ●... uren ijsbaan (1.945)

●— zwembad overdekt (394.000)

Bezoekers topsportwedstrijden en grote sportevenementen in de gemeente, per seizoen

■ 2007 - 2008
 ■ 2005 - 2006
 ■ 2006 - 2007

doel 9

een stad
waarin iedereen
geïntegreerd is

doel 9

In Groningen is veel minder sprake van segregatie dan in de Randstad. Ook telt Groningen absoluut gezien minder allochtonen. Van de 184.000 inwoners in de stad zijn 36.350 van allochtone afkomst: dat is 20 procent van de bevolking.

Samen vertegenwoordigen zij ongeveer 180 nationaliteiten.

De leeftijdsopbouw van niet-westerse allochtonen wijkt fors af van die van de overige Stadgers. Deze groep kent minder ouderen, meer kinderen en meer mannen. Door onder meer gezinshereniging stijgt het aantal vrouwen uit deze groep wel sinds 2002. Vooral in Beijum, Korrewegwijk/De Hoogte en Lewenborg wonen relatief veel Antillianen en Arubanen.

onderwijs: gestage teruggang vroegtijdig schoolverlaters

Het aantal voortijdig schoolverlaters neemt de laatste jaren gestaag af, ook binnen de verschillende minderheidsgroeperingen. Van de Antilliaanse, Marokkaanse en Surinaamse jongeren sluit bijna 6 procent de school af zonder diploma. Dit is wezenlijk lager dan een paar jaar terug. Het verzuim onder Antilliaanse, Surinaamse en Turkse

jongeren is hoger dan het gemiddelde onder alle jongeren.

inburgering vol op stoom

Groningen heeft met het Rijk afgesproken dat zij over de jaren 2007-2009 in totaal 1230 inburgeringstrajecten aan inburgeraars zal aanbieden. In 2007 zijn er 71 mensen op traject geplaatst en in 2008 451. We hebben daarmee een behoorlijke slag gemaakt.

scherpe daling werkloosheid

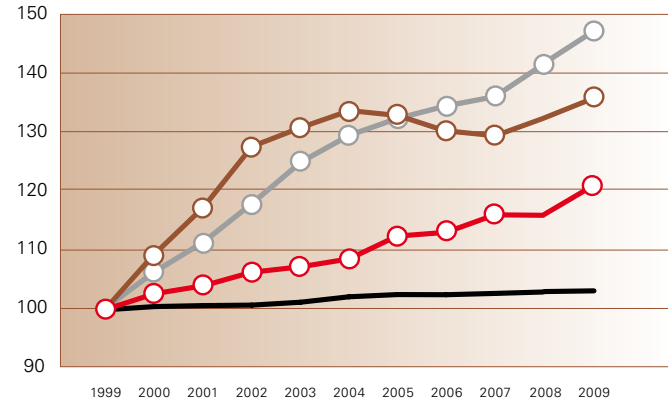
In 2008 bedroeg het aantal mensen met een niet-westerse achtergrond in de bijstand circa 35%. Hun aandeel klanten in de uitstroom was circa 36%. Vooral de werkloosheid onder Antillianen en Arubanen daalt zeer scherp: van 24% in 2005 naar 15% in 2008.

conclusie

Een vijfde deel van de Groninger bevolking is allochtoon. We zien een overtegenwoordiging van enkele allochtone bevolkingsgroepen in het aantal vroegtijdige schoolverlaters en in het aantal allochtonen in de bijstand. Positief is de daling van de werkloosheid onder Antillianen en Arubanen. In 2009 gaan we de uitvoering van het programma integratie met behulp van de minderhedenmonitor evalueren.

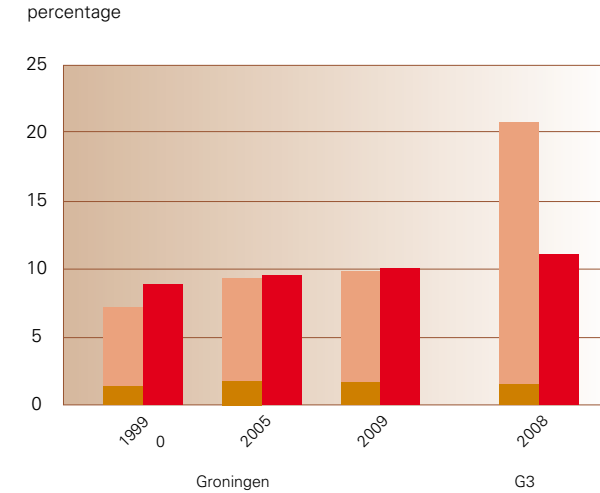

Ontwikkeling van de groepen allochtonen in de gemeente, index 1999=100

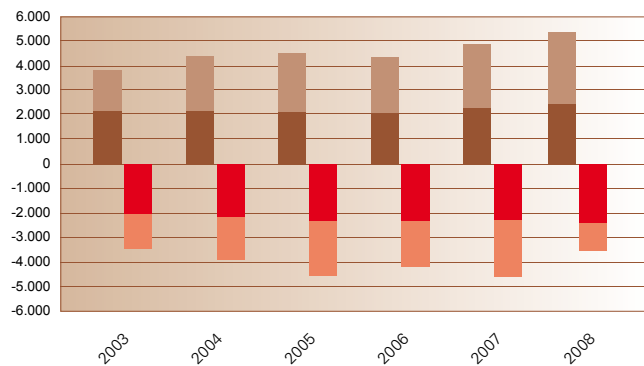
● westers (18.400) ● antillen / aruba (3.250)
● overig niet westers (14.700) — autochtonen (148.000)

Allochtonen in percentage van de bevolking, Groningen en de G30

■ westers ■ antillen / aruba
■ niet westers

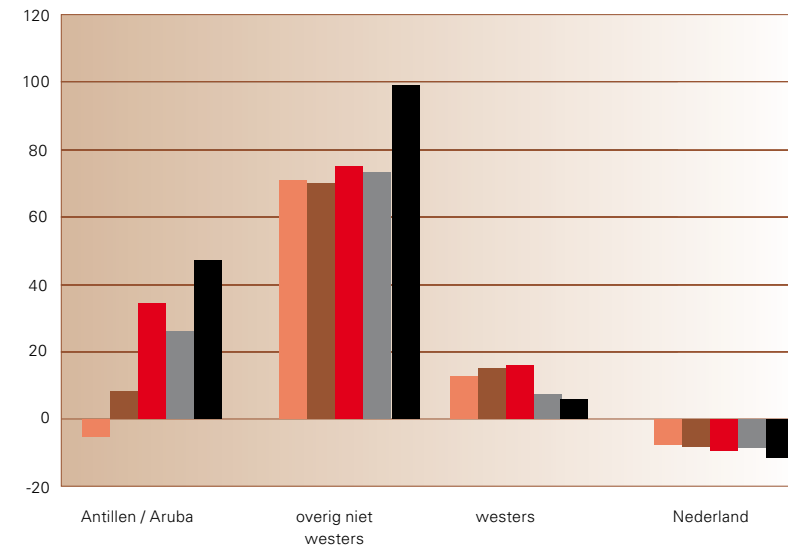
Vestiging en vertrek naar/uit Groningen van buitenlanders

■ uit buitenland ■ naar buitenland
■ uit binnenland ■ naar binnenland

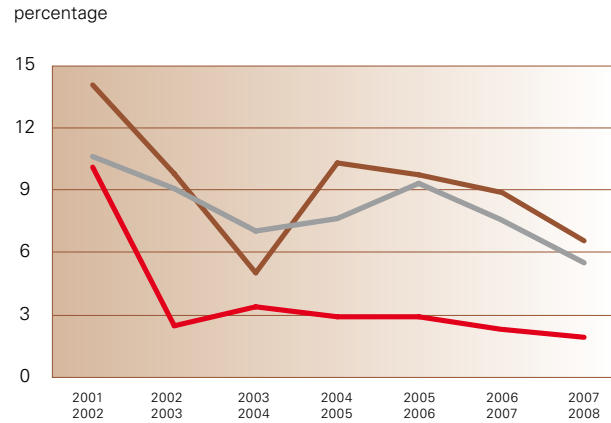
Participatie: over- en ondervetegenwoordiging van verschillende groepen allochtonen aan de stadjespas

over / ondervetegenwoordiging (%)

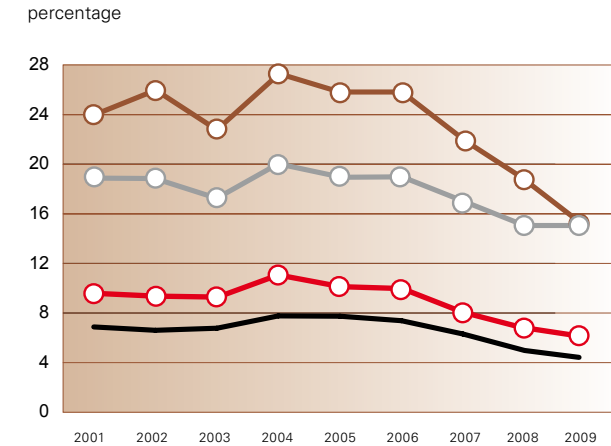
■ 2004 (11.191) ■ 2006 (9.262) ■ 2008 (9.919)
■ 2005 (9.878) ■ 2007 (8.932)

Voortijdig schoolverlaters naar etniciteit, percentage t.o.v. de totale jeugd van 12 t/m 22 jaar in Groningen

antillen / aruba
overige allochtonen
autochtonen

Allochtone NWW'ers, percentage t.o.v. de bevolking van 15-64 jaar

westers
overig niet westers
antillen / aruba
autochtonen

doel 10

een stadhuis in het hart van de stad

doel 10

De gemeente Groningen hecht veel waarde aan de kwaliteit van haar dienstverlening. Wat vraagt de Stadjer van ons? Hoe kunnen we het best op die wensen en eisen inspelen? En hoe maken we optimaal gebruik van de mogelijkheden die de nieuwe digitale technieken ons bieden? De gemeente Groningen doet jaarlijks onderzoek naar haar dienstverlening in het algemeen en de klanttevredenheid van de burger bij alle publieksloketten in het bijzonder.

telefonische bereikbaarheid: positieve trend

In 2008 kreeg de beller in alle gevallen direct persoonlijk contact met een medewerker van de gemeente Groningen. Deze neemt tijdig de telefoon op en is vrijwel altijd, namelijk in 98% van de gevallen, goed verstaanbaar. Op een uitzondering na is door de jaren heen altijd voldaan aan de norm voor deze punten. Medewerkers van de gemeente Groningen nemen in 82% van de gevallen vlot en binnen de norm (3 pulsen) hun telefoon op. De manier waarop ze dat doen, is niet altijd conform de afgesproken meldtekst. Dit gebeurt in 65% van

de gevallen, terwijl de norm op 90% ligt. Medewerkers die een beller 'in de wacht' zetten, doen dit gemiddeld voor 54 seconden. Dit is voor verbetering vatbaar: de norm is 30 seconden. Bij het doorverbinden is de gemiddelde doorverbindingstijd met 47 seconden te lang. Ook hier is de norm 30 seconden. Dit is een indicator voor een moeizaam bereikbare backoffice. Een positieve tendens is te zien in het positief afsluiten van telefoongesprekken. In 2008 is hiervoor de streefwaarde van 90% bereikt. In 2007 bedroeg dit nog 85%. Op dit terrein is de laatste jaren veel

voortgang geboekt. Ter illustratie: in 2003 werden gesprekken slechts in 31% van de gevallen positief afgesloten.

In 80% van de gevallen kregen Stadgers een gewenst antwoord. De streefwaarde van 90% wordt hiermee nog niet gehaald. Wanneer een medewerker de beller inhoudelijk niet van dienst kon zijn werd in 41% van de gevallen een alternatieve oplossing gezocht en gevonden. Hiermee wordt niet voldaan aan de norm van 90%.

In 61% van de gevallen werd de telefoon eerder neergelegd door de medewerker van de gemeente Groningen dan door de beller. De beller kan hierdoor ervaren dat het gesprek abrupt werd afgebroken. Afgesproken is daarom dat de medewerker van de gemeente Groningen wacht met neerleggen tot de beller dat doet. De gestelde norm hiervoor is 80%.

schriftelijke bereikbaarheid: voldoende

De kwaliteit van brieven wordt jaarlijks onderzocht. Hiervoor zijn criteria opgesteld op het gebied van juridische juistheid, inhoud, vorm en de waardering door de Stadgers.

De juridische toets laat zien dat er verbeteringen mogelijk zijn. 85% van de brieven wordt dan wel op tijd verzonden, maar slechts 68% van de brieven voldoet aan alle juridische eisen. Ook blijkt slechts 65% van de brieven door de (juridisch) juiste persoon op de juiste wijze ondertekend te zijn.

De inhoud van de brieven blijkt over het algemeen duidelijk en begrijpelijk voor de lezer. De inhoudelijke elementen van de Schrijfwijzer worden goed toegepast. De afzender geeft in de brief vaak duidelijk aan wat de dienst gaat doen naar aanleiding van de brief, en over het algemeen wordt de goede slotformule gebruikt. Het tonen van begrip of inlevingsvermogen in de brief blijkt voor verbetering vatbaar.

In iets meer dan de helft van de brieven wordt in brieven het juiste lettertype en puntsgrootte gebruikt. Dat is voor verbetering vatbaar: in 2007 bedroeg dit nog 85%. Het gebruik van ambtelijke taal en vakjargon komt nog te vaak voor.

Over het algemeen zijn de Stadgers goed te spreken over de brieven van de gemeente Groningen. De brieven geven vooral een goed antwoord op de vraag. De Stadgers

© Locatie: ROEZ Gedempte Zuiderdiep

waarden de brieven gemiddeld met een 7,2.

gemiddeld een 8,5 voor de dienstverlening

Ook in 2008 is de tevredenheid van burgers over de dienstverlening aan de 14 publieksloketten gemeten. Bij het beoordelen van de dienstverlening ging het om de algemene indruk, de vriendelijkheid van de medewerkers, hun deskundigheid, duidelijkheid van het antwoord dat zij gaven en de snelheid waarmee de klant werd geholpen. De gemeente Groningen kreeg van haar inwoners voor de dienstverlening aan alle loketten een gemiddeld rapportcijfer van 8,5.

e-loket: 60.000 bezoekers extra

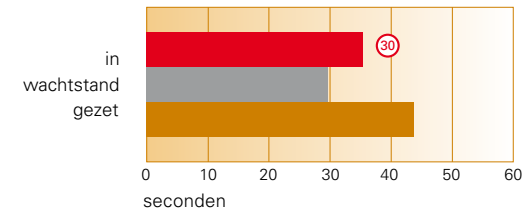
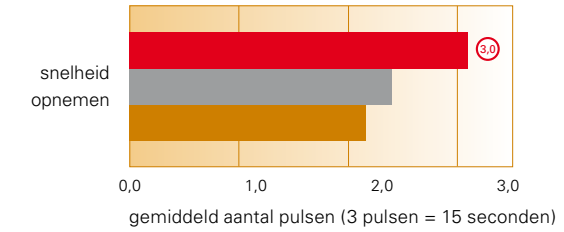
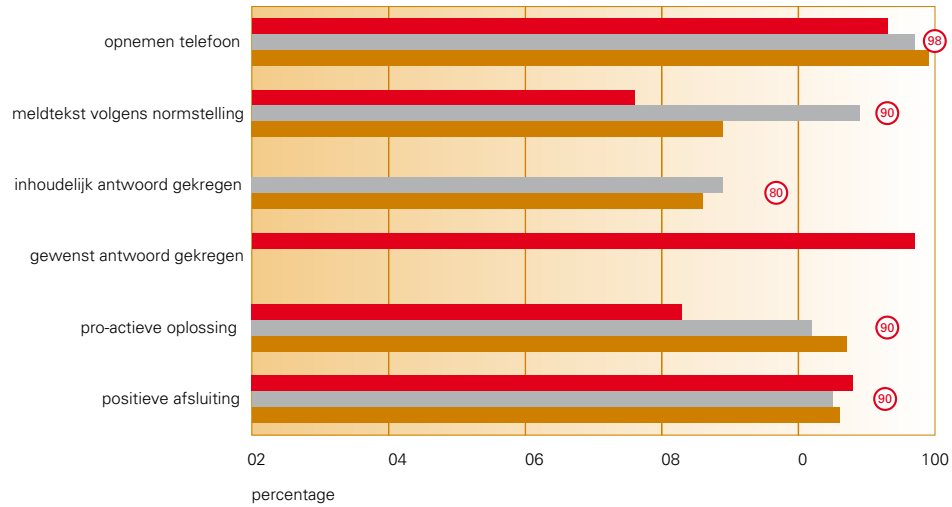
De website e-loket.Groningen.nl heeft in 2008 343.000 bezoekers gehad. Dit is een stijging ten opzichte van 2007 toen het bezoekersaantal nog 270.000 bedroeg. De waardering van de bezoekers over de dienstverlening via dit digitale kanaal is in 2008 niet gemeten. Reden hiervoor is dat de gebruikte onderzoeksmethodiek met pop-up schermen, na afloop van een

bezoek, de gebruiksvriendelijkheid bleek aan te tasten.

chat-service; 14.500 chatgesprekken

Via de gemeentesite, het e-loket en de portal www.groningen.nl kunnen mensen vijf dagen per week, van 9.00 tot 16.00 uur via de chat-service een vraag stellen aan een 'digitale assistent' bij het Klant Contact Centrum van de gemeente Groningen. Ze kunnen hier algemene vragen stellen over de gemeentelijke dienstverlening, bijvoorbeeld waar iets te vinden is op de website of wat de openingstijden zijn. Van deze service wordt veel gebruik gemaakt: in 2008 zijn meer dan 14.500 chatgesprekken gevoerd. De klanttevredenheid is hoog. Op de vraag *'Zou u een volgende keer weer gebruik maken van onze chat-service?'* antwoordt 86% volmondig 'Ja'. Ook op de vraag *'Is uw vraag snel genoeg beantwoord?'* geeft 91% een positief antwoord. Van de ondervraagden reageert 84% positief op de vraag *'Is uw vraag naar tevredenheid beantwoord?'*

De telefonische bereikbaarheid

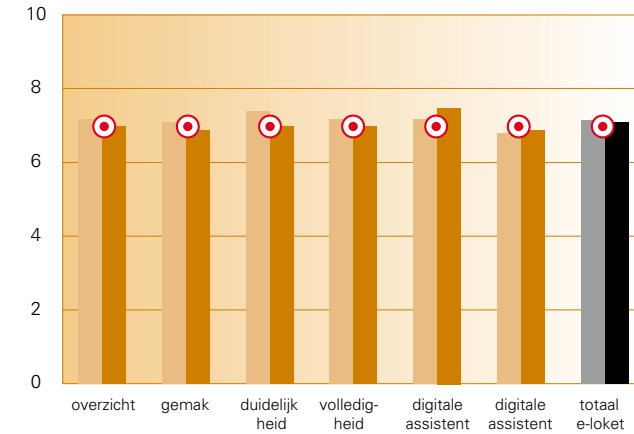
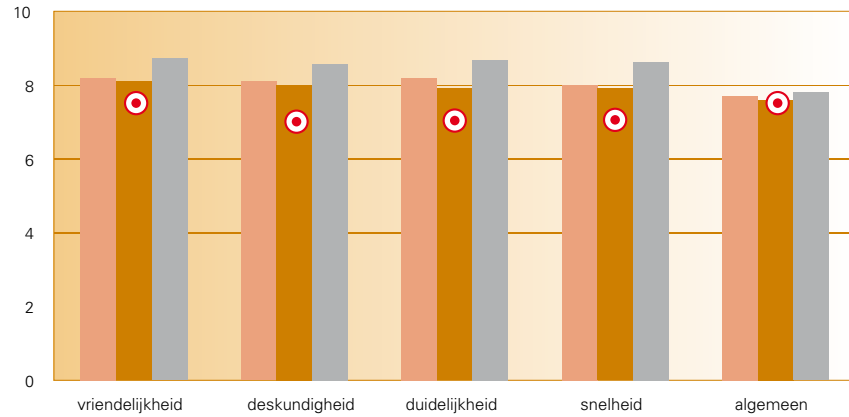

■ 2008 ■ 2006
■ 2007 80 90 98 minimum norm

■ 2008 ■ 2006
■ 2007 3.0 30 maximum norm

Resultaten klanttevredenheid bij alle publieksloketten, rapportcijfers

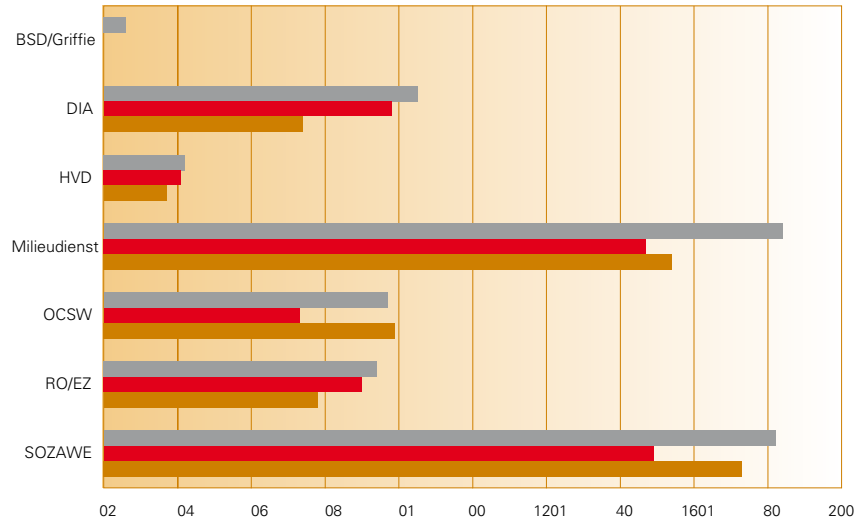
Resultaten klanttevredenheid e-loket 2006 en 2007, rapportcijfers

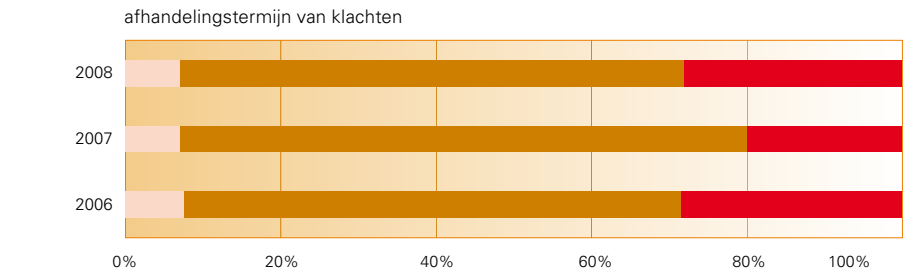
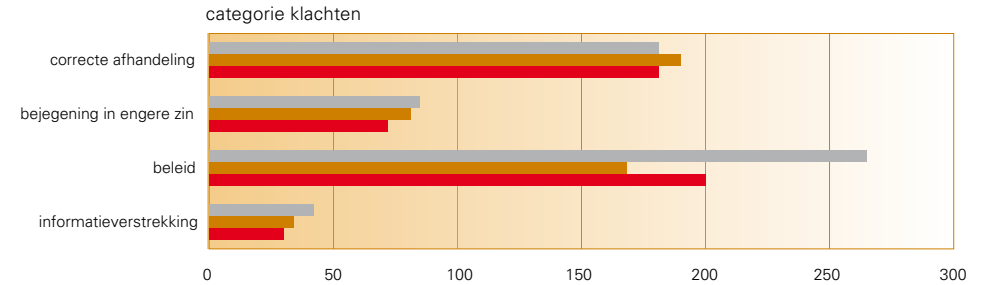
■ 2006 ■ 2008
■ 2007 ○ streefwaarde

■ 2006 ○ streefwaarde
■ 2007

Aantal klachten per dienst

2008 (630) 2006 (535)
2007 (518)

2008 (630) 2006 (535)
2007 (518) < 5 dagen < 6 weken > 6 weken

wijkvernieuwing wijkvernieuwing werkt!

Wijkvernieuwing werkt!

Op de volgende bladzijde staan een overzicht van de ontwikkelingen in de huidige wijkvernieuwingsgebieden: Beijum, Lewenborg, Korrewegwijk/ De Hoogte (eveneens de twee Vogelaarwijken), Oosterpark, Hoogkerk, Vinkhuizen, Paddepoel, Tuinwijk, Grunobuurt, Kostverloren, Selwerd, Corpus den Hoorn, De Wijert en Oosterhoogebrug. De effecten van de wijkvernieuwing kunnen vooral goed worden vastgesteld door te kijken naar de opvattingen van wijkbewoners over hun wijk, die zij kenbaar hebben gemaakt tijdens het Onderzoek Leefbaarheid en Veiligheid, kortweg de Leefbaarheidsmonitor, die wij eens in de twee jaren in de stad houden. De grafieken geven de stand van zaken weer over ontwikkelingen en trends per wijk op het gebied van leefbaarheid en veiligheid. Deze trends worden zichtbaar gemaakt in verhouding tot het stedelijke gemiddelde (de dikke zwarte lijn). Daarbij is vooral gekeken naar de resultaten in de wijkvernieuwingswijken waar de scores opvallend hoog of laag zijn en waar een dynamische ontwikkeling zichtbaar is.

toekomstverwachting: hoger in wijkvernieuwingsgebieden

Een belangrijke graadmeter die het effect van de wijkvernieuwing goed laat zien is de toekomstverwachting die bewoners over hun buurt hebben. In wijken, waar al een tijd wordt gewerkt aan wijkvernieuwing en de uitvoering duidelijk zichtbaar is, zien we dat heel duidelijk.

Een opvallend positieve trend zien we voor Corpus den Hoorn en Paddepoel-Zuid, wijken waar de vernieuwing in de afgelopen jaren in uitvoering is genomen. Ook in wijken, waar de wijkvernieuwing al wat langer loopt, zoals Vinkhuizen, Lewenburg en Indische Buurt/de Hoogte, zien we dat bewoners duidelijk positiever zijn over de toekomst van hun buurt dan het stedelijk gemiddelde. Voor wijken waar de wijkvernieuwing nog echt goed op gang moet komen, zoals Selwerd, zien we dat de trend nog niet een positieve lijn laat zien.

beoordeling woonomgeving hoger in recente wijkvernieuwing

Op de vraag of bewoners vinden dat hun woonomgeving er de afgelopen periode op vooruit is gegaan, zien we ook hier dat

de wijkvernieuwingswijken zich onderscheiden. Wederom scoren Corpus den Hoorn en Paddepoel-Zuid hoog en laten een positieve trend zien. Ook Vinkhuizen scoort duidelijk boven het stedelijke gemiddelde maar vertoont een negatieve ontwikkeling. Deze ontwikkeling is ook zichtbaar voor de Indische Buurt.

sociale samenhang onder druk

De score op het aspect 'sociale samenhang' is gebaseerd op antwoorden op vier vragen: kennen bewoners elkaar, gaan ze prettig met elkaar om, vinden ze de buurt gezellig en voelen ze zich daar thuis? De score op sociale samenhang laat in de gehele stad een dalende lijn zien. Dit is in tegenstelling tot het begin van de jaren 2000. Voor meer wijkvernieuwingswijken is een terugloop zichtbaar (Indische Buurt/de Hoogte, Selwerd, Paddepoel en Vinkhuizen). Ook hier vormt Corpus den Hoorn een positieve uitschieter die zich gunstig van andere wijken onderscheidt.

verloedering neemt toe

Verloedering is stedelijk, althans naar het oordeel van wijkbewoners, in de afge-

lopen jaren zichtbaar toegenomen. Het oordeel over verloedering wordt samengesteld door de mening over rommel op straat, graffiti, vernielingen en hondenpoep. Vooral de aanzienlijke toename van vernielingen vormt een belangrijke verklaring voor de toename van verloedering. Met een dalende trend in de waardering, vooral in Vinkhuizen, Beijum, Lewenburg, is ook sprake van een aanzienlijke toename van vernielingen in deze wijken. Dat deze wijken relatief veel jongeren huisvesten is hier mede een verklaring voor. Maar ook het stadscentrum en Korrewegwijk/De Hoogte laten een duidelijke daling zien. Stabiel is in veel wijken het oordeel over rommel op straat en hondenpoep. Op de beoordeling van verloedering valt ook hier weer de relatief goede score voor Corpus den Hoorn op; de enige wijk in de stad waar bewoners vinden dat verloedering is afgenomen.

overlast stabiel

Het ervaren van overlast is de afgelopen twee jaren min of meer stabiel gebleven, waarmee een einde lijkt te zijn gekomen aan jaren van voortdurende stijging van

overlast. Na jaren van toename van overlast in de Korrewegwijk/De Hoogte is er nu sprake van een licht positieve trend. Ook in Paddepoel-Zuid en Corpus den Hoorn is een positieve trend zichtbaar.

Daar waar overlast stijgt, is dit vooral gepaard gegaan met een toename van jongerenoverlast. Net als met vernielingen, wat daarvan natuurlijk een rechtstreekse afgeleide is, doet deze toename zich voor in Beijum, Lewenburg en Vinkhuizen.

onveiligheidsgevoelens licht gestegen

Het percentage bewoners dat zich in de eigen wijk wel eens onveilig voelt, is stedelijk in de afgelopen jaren licht gestegen. In een aantal wijkvernieuwingswijken doen zich echter ook positieve ontwikkelingen voor. Dat geldt vooral voor Hoogkerk, de Wijert-Noord en Corpus den Hoorn. Toch zijn er ook wijkvernieuwingswijken waar zich een negatieve trend voordoet: Selwerd, Paddepoel en Vinkhuizen zijn hiervan voorbeelden. In de Korrewegwijk/De Hoogte, wijken die in de regel ongunstig scoren op de onveiligheidsbeleving, is een stabilisering waarneembaar.

voorzieningen in de lift

Aan de hand van de beoordeling van winkelvoorzieningen en voorzieningen voor ouderen en jongeren wordt duidelijk hoe belangrijk verbeteringen zijn in wijkvernieuwingswijken van deze voorzieningen en hoe die tot positieve resultaten hebben geleid.

winkelvoorzieningen

De waardering voor de winkelvoorzieningen is in de hele stad goed te noemen; bijna 90% van de Stadgers is hierover tevreden. Alleen in de recente nieuwbouwwijken in het westen en oosten van de stad scoort de beoordeling van winkels niet zo goed (75% tevreden).

In de wijkvernieuwingswijken waar de winkelcentra zijn aangepakt (o.a. Vinkhuizen en Beijum), scoort de beoordeling (stabiel) boven het stedelijke gemiddelde.

voorzieningen voor jongeren

De beoordeling van de voorzieningen voor jongeren zit stedelijk in de lift en is ten opzichte van 2006 gestegen.

Een heel duidelijke stijging is te zien in de wijkvernieuwingswijken Beijum, Corpus

den Hoorn en de Wijert-Noord. De sociale wijkvernieuwing in Beijum en de aanpak van jongeren in Corpus en de Wijert (Zuid Paraat) lijken hun vruchten af te werpen. Toch zijn er wijken waar (na een toenevende waardering in het begin van de jaren 2000) er sprake is van een dalende trend. Vinkhuizen en Korrewegwijk/De Hoogte zijn hiervan voorbeelden.

voorzieningen voor ouderen

De beoordeling van voorzieningen voor ouderen in wijken is stedelijk gezien behoorlijk te noemen: 70% van de Stadgers vindt die goed. Enige jaren terug is het beleid Zorgen voor Morgen ingezet en in het kader van het Nieuw Lokaal Akkoord ook voor een aantal wijkvernieuwingswijken uitgewerkt, onder andere door opening van Steun- en Informatiepunten en aanpassing van ouderenhuisvesting in een aantal prioriteitswijken waar veel ouderen wonen. Het betreft vooral Vinkhuizen, Paddepoel, Corpus den Hoorn en de Wijert. Deze wijken scoren dan ook bij uitstek goed op de beoordeling van ouderenvoorzieningen en liggen duidelijk boven het stedelijke gemiddelde.

conclusie: wijkvernieuwing hoe beklijft het?

Alles overziend kan worden gesteld dat in wijkvernieuwingswijken, waar recent op behoorlijke schaal ingrepen hebben plaatsgevonden, in fysieke en sociale zin er sprake is van positieve ontwikkelingen. In de afgelopen periode betrof dit vooral Corpus den Hoorn en Paddepoel. Bewoners krijgen een groter vertrouwen in de toekomst van de wijk, de verhuisgeneigdheid neemt af en het gevoel van veiligheid stijgt. Daar waar er ook sociale programma's lopen, neemt de sociale samenhang toe en overlast en verloedering nemen af. Deze goede resultaten geven aan dat wijkvernieuwing werkt.

Daarbij willen we twee zaken opmerken. De vraag is namelijk naar het effect op de lange termijn. We zien zowel in de toekomstverwachting, de beoordeling van de woonomgeving, de sociale samenhang en overlast een negatieve ontwikkeling als de focus iets vermindert, dit wil zeggen als de daadwerkelijke, zichtbare, wijkvernieuwing wordt afgerond. Directe aandacht loont klaarblijkelijk. Daarmee resteert het punt hoe we er voor kunnen zorgen dat de wijkvernieuwing beklijft zonder dat er

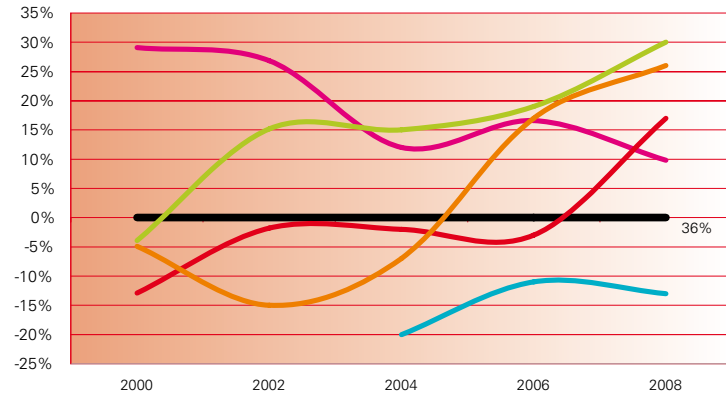
constant hoeft te worden ingegrepen. Ten tweede kan niet ontkend worden dat de wijkvernieuwingswijken stedelijk gezien zwakker scoren dan wijken met bijvoorbeeld veel particulier woningbezit.

Dit zijn belangrijke aandachtspunten bij de inzet (en vervolg) van het Nieuw Lokaal Akkoord en de wijkvernieuwing in z'n algemeenheid in de Stad.

Toekomstverwachting: percentage inwoners dat denkt dat de buurt er op vooruit zal gaan, afwijking van het gemiddelde

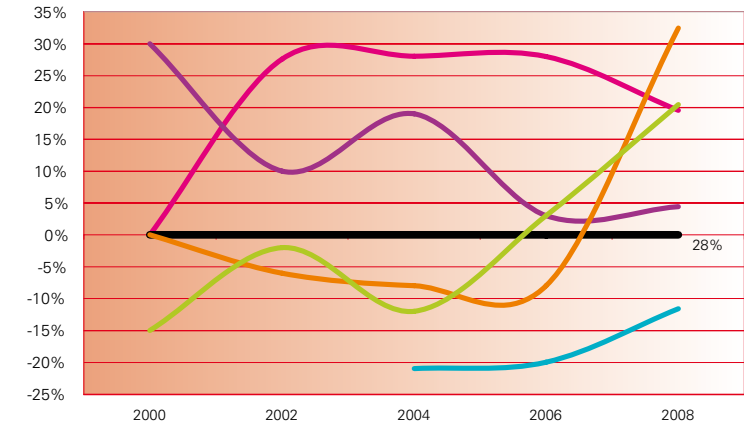
afwijking in procentpunten

— corpus den hoorn — selwerd — de hoogte
— vinkhuizen — paddepoel zuid — totaal

Woonomgeving: percentage dat vindt dat de omgeving er de afgelopen periode op vooruit is gegaan, afwijking van het gemiddelde

afwijking in procentpunten

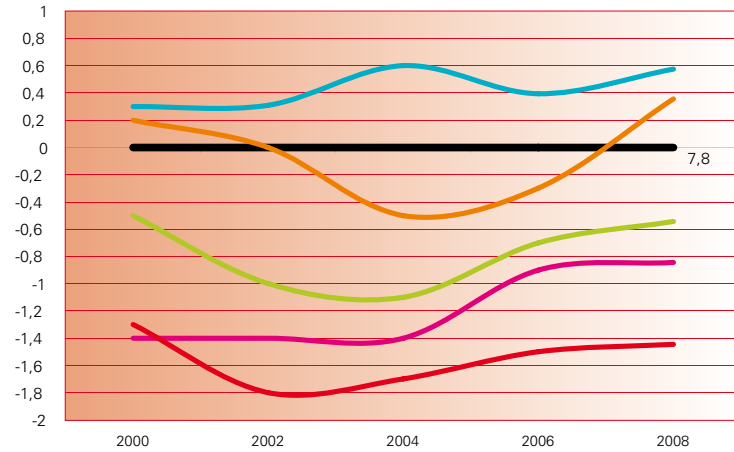

— corpus den hoorn — selwerd — indische buurt
— vinkhuizen — paddepoel zuid — totaal

De kwaliteit van de woonomgeving, afwijking van het gemiddelde

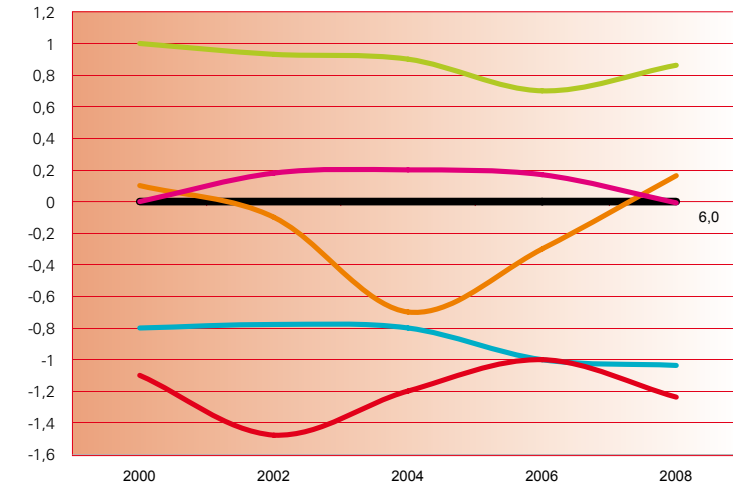
Sociale samenhang van de bevolking, afwijking van het gemiddelde

afwijking in punten

— corpus den hoorn — oranje/schilders wijk — de hoogte
— tuinwijk — paddepoel zuid — totaal

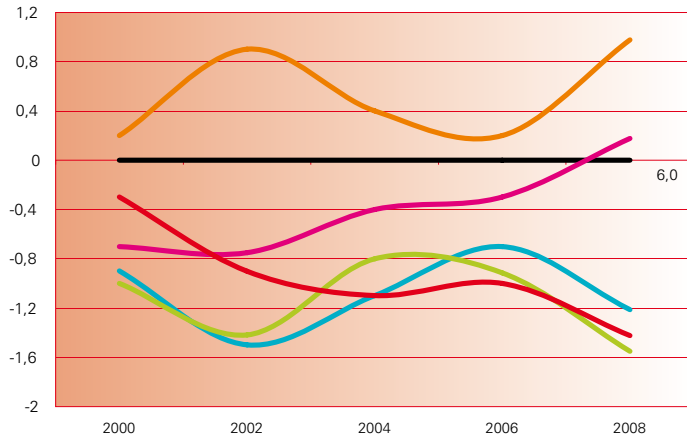
afwijking in punten

— corpus den hoorn — indische buurt — de hoogte
— lewenborg — hoogkerk — totaal

Verloedering, afwijking van het gemiddelde, een hoge score is weinig verloedering

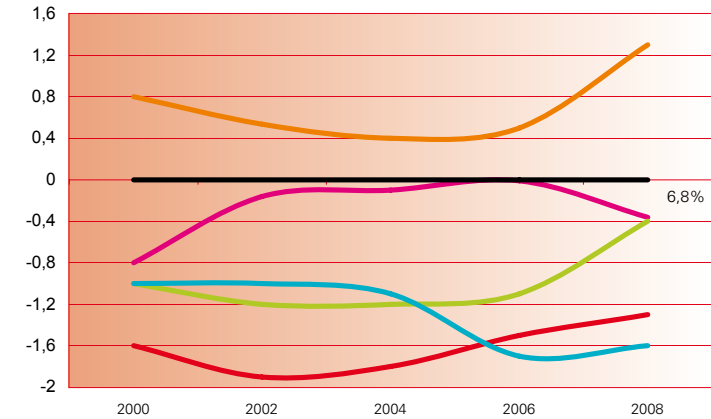
afwijking in punten

— corpus den hoorn — vinkhuizen — de hoogte
— paddepoel-zuid — beijum — totaal

Overlast, afwijking van het gemiddelde, een hoge score is weinig overlast

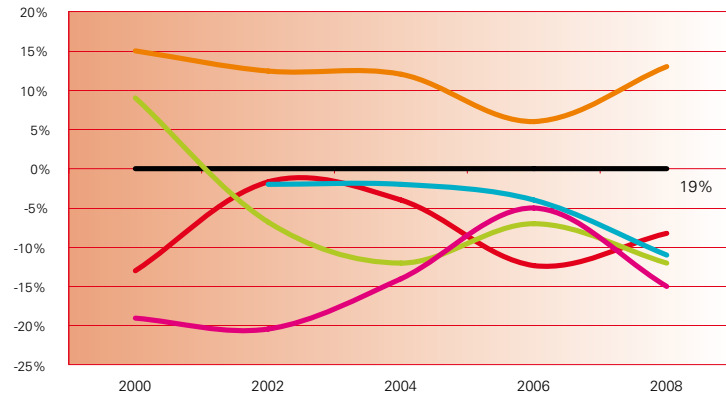
afwijking in punten

— corpus den hoorn — indische buurt — de hoogte
— leuwenborg — paddepoel-zuid — totaal

Onveiligheidsgevoelens: percentage van de bevolking die zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt, afwijking van het gemiddelde

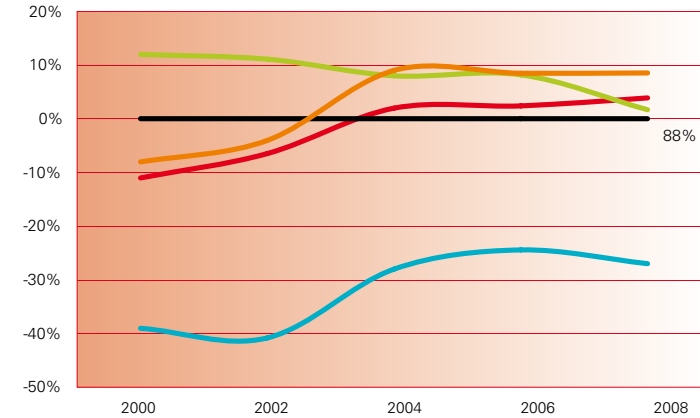
afwijking in procentpunten

— hoogkerk — selwerd — korrewewijk, de hoogte
— tuinwijk — paddepoel-zuid — totaal

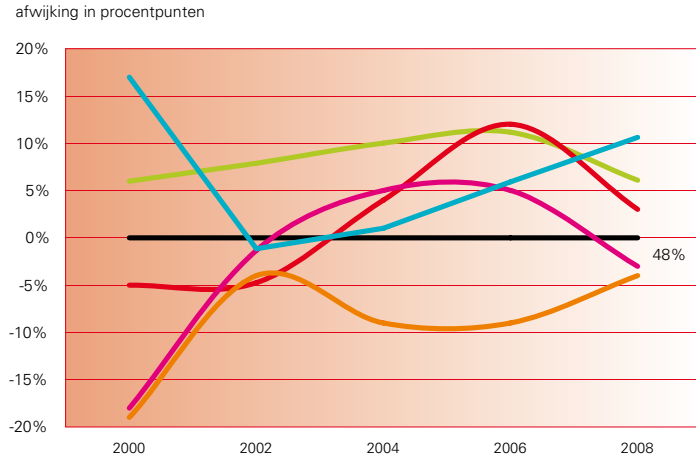
Percentage tevredenheid over winkelveorzieningen, afwijking van het gemiddelde

afwijking in procentpunten

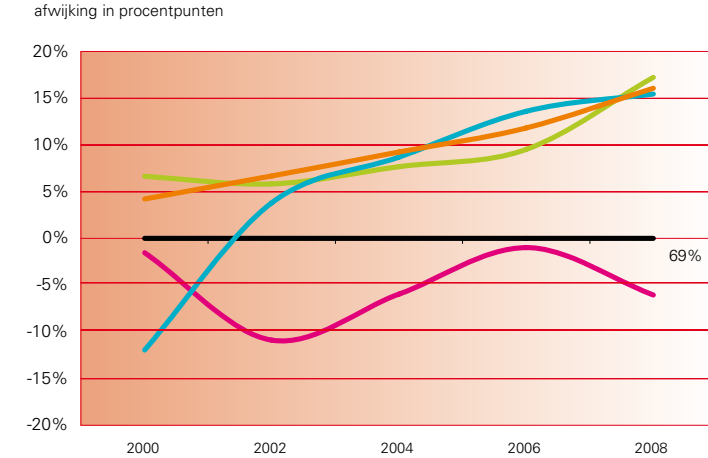
— vinkhuizen — nieuw west — totaal
— beijum — paddepoel

Percentage tevredenheid over voorzieningen voor jongeren, afwijking van het gemiddelde

— corpus den horn — beijum — de hoogte
— tuinwijk — oosterpark — totaal

Percentage tevredenheid over voorzieningen voor ouderen, afwijking van het gemiddelde

— corpus den horn — vinkhuizen — totaal
— beijum — paddepoel

de hoofdlijnen

de Stadmonitor 2008 in hoofdlijnen

Wij geven hier de belangrijkste ontwikkelingen weer die over 2008 zijn te melden. Voor een nadere beschrijving verwijzen wij naar de 'hoofddektst'.

sterk en bereikbaar (doelen 1,2,4)

- Recordhoogte nieuwbouw met ruim 1300 woningen.
- Aantal inwoners naar 184.500.
- Vertrek aantal gezinnen gedaald (Regio Groningen - Assen)
- De werkgelegenheid met 3,4% gegroeid naar 132.373 banen.
- Groei in de traditionele sectoren en speerpuntensectoren, behalve in de callcenterbranche.
- Aantal bijstandgerechtigden gedaald: van 7790 (2007) naar 7294 (2008)
- Jeugdwerkloosheid zeer laag
- Omzetcijfers in de binnenstad afgenomen, bestedingen wel iets toegenomen.
- Fietsgebruik in zeven jaar tijd met 25% gestegen, OV gebruik in 2008 gedaald.

schoon, heel en veilig (doel 3)

- Borgschouw: 90% voldoet aan de norm
- Rapportcijfers binnenstad sfeer en veiligheid constant stijgende lijn.
- Tevredenheid over onderhoud: dit varieert 66% voor trottoirs tot 85% voor fietspaden.
- Verloedering toegenomen.

duurzaam (doel 5)

- CO² productie licht gestegen.
- Energiebesparing 2,2% van het totaal.

- Opwekking duurzame energie beperkt.
- Lucht kwaliteit verbeterd (door verandering monitoringsysteem).
- Op 31 lokaties de bodem gesaneerd.
- Areaal ecologisch beheerde bermen met 1000 ha. uitgebreid.

meedoen (doel 6, 9)

- Voortijdig schoolverlaten 2,7% (zeer laag).
- 'Meedoen' (SOZAWE) 271 deelnemers aan een traject.
- Inburgering vol op stoom: 6* hogere deelname dan in 2007.
- Werkloosheid onder allochtonen scherp gedaald, vooral onder Antillianen.
- Daklozenaantal stabiel.

gezondheid (doel 7)

- 1 op de 5 jongeren is te zwaar.
- 41% houdt zich aan de norm van voldoende bewegen.
- Alcoholgebruik vergelijkbaar met 6 jaar terug.
- Ernstige eenzaamheid in vier jaar van 1:16 naar 1:12.

bruisende Stad (doel 8)

- Bezoekers Groninger Museum aanzienlijk gestegen, succesvolle tentoonstellingen.
- Aantal volwassen leden Bibliotheek gedaald, aantal jeugdleden iets gestegen.
- Het topsport bezoek is, mede dankzij uitbreiding Euroborg, toegenomen.

kwaliteit dienstverlening (doel 10)

- Telefonische bereikbaarheid goed, 80% kreeg een gewenst antwoord.
- Schriftelijke correspondentie met 7,2 gewaardeerd.
- Loketten: 8,5 voor dienstverlening.

- E loket: 60.000 bezoekers extra.
- 14.500 chatgesprekken met hoge klanttevredenheid.

wijkvernieuwing

- Toekomstverwachting en beoordeling woonomgeving hoger in recente wijkvernieuwingengebieden.
- Sociale samenhang onder druk, behalve in recente wijkvernieuwingengebieden.
- Toename waargenomen verloedering.
- Waargenomen overlast stabiel.
- Onveiligheidsgevoelens licht gestegen.
- Beoordeling voorzieningen in de lift (vooral de winkelvoorzieningen).

uitgave:

gemeente Groningen

ontwerp:

De Jongens Ronner. Groningen / Rotterdam

fotografie:

VentoBoreale

Met dank aan de personen die hun medewerking hebben verleend aan de foto's

modellen omslag:

Mees & Pierre Carrière

drukwerkbegeleiding:

Zodiak grafisch bedrijf

drukwerk:

Zalsman Grafische Bedrijven, Groningen

bindwerk:

Witlox B.V.

Groningen 2009

